

WESTERN ROMAN
LASO

cijena 480 broj 757

John
Gray

SERIF

IZ BLOOMFIELDA

John Gray

ŠERIF IZ BLOOMFIELD A

VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA

Glavni i odgovorni urednik: Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (predsjednik Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) – OOUR Informativno-revijalna izdanja (direktor Božidar Radman)
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4
Telefoni: 041/526-099, 515-555, 519-555 i 333-333
Telex: 21 121 YU VSK
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac (pomoćnik gl. i odg. urednika) Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotacija i OOUR TM

Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić
John Gray: **Serif iz Bloomfielda**
Naslov originala: Ein Mann aus Eisen
Copyright: VPA
Recenzija: Zorislav Ugljen
Prijevod: Tomislav Odlešić
Laso broj 757 izlazi 15. 4. 1988.
u nakladi od 60.500 primjeraka

I

Ujahali su u Bloomfield oko podneva.

Četvorica. Nosili su revolvare u nisko zakopčanim koricama. Odjeću im je prekrila prašina, koja se taložila na njoj dok su jahali kilometrima i kilometrima.

Zaustavili su konje kraj banke.

Spuštajući se sa sedala, oprezno su gledali oko sebe. Opažio ih je samo neki starac koji je sjedio na pletenoj stolici u hladu, na verandi saluna s druge strane ulice.

Banka je bila malena. U njoj su radila samo dva činovnika. U ovo doba, u podne, nije osim njih bilo nikoga u prostoriji. Došljaci iznenada svežu preko lica marame. Ne progovorivši ni riječ, još jednom se osvrnu oko sebe i tada trojica uđu u banku, a četvrti ostane vani.

Za trenutak je bilo tiho kao u grobu. A onda jedan od dvojice službenika skoči na noge.

— Pljačka! — vikne on. — Pljačka!

Naglo se okrene i posegne za sačmaricom, naslonjenom na

ormar iza njega. Hitro je podigne.

S boka jednog od maskiranih pljačkaša sijevne plamičak.

Činovnik se trzne ustranu kao lutka kojom upravlja netko drugi i podigne obje ruke, tražeći nešto za što će se uhvatiti. Kroz tijelo mu prostruji nepodnošljivi bol.

Nije mogao kriknuti. Kao da mu je nekakva čelična šaka stegnula grlo. Razrogačio je oči i muklo zakrkljao, a onda se nemoćno sruši na stol i ostane nepomično ležati na njemu. Niz leđa mu je curila krv.

Drugi službenik skoči na noge kao da ga je netko ubo i smjesta se ukoči kad se revolver u ubojičinoj ruci okrenuo prema njemu.

— Nemojte — prošapće on. U očima mu se jasno odražavao strah. Čelo mu se orosilo znojem, no istodobno je drhturio. — Ne pucajte, molim vas. Neću pokušati ništa. Ja ću vam...

— Jezik za zube! — naredi mu maskirani. Zatim se obrati ortacima: — Požurite!

Ostala dvojica spretno pre-

skoče stol. Jedan od njih nosio je lijepu kožnatu torbu. Žurno su otvarali ladice i istresali iz njih novac u torbu.

— Postoji i sef! — uzviknu jedan od njih. — Eno ga! — doda i pokaže rukom.

— Nemamo vremena! — Maskirani nestrpljivo mahne revolverom. — Nestanimo.

Tada korakne prema činovniku i podigne revolver.

Čovjek instinktivno uvuče glavu. Ništa drugo nije mogao učiniti. Uto ga čelična revolver-ska cijev udari po čelu. Zamre mu na usnama krik. Zastenjao je i stropoštao se kraj stolice.

Razbojnici dobace vodi torbu s novcem.

— Nestanimo odavde! — prozbori on uznemireno. — Što prije!

Potrčali su prema vratima.

II

Starac na verandi pred salunom čuo je hitac ali u polusnu.

Trгнуvši se iz drijemeža, zagledao se prema banci, zatim se tromo digao i krenuo prema zaklopnim vratima saluna.

Iz sjene kraj banke izade četvrti razbojnik, s revolverom u ruci. Već je napeo kokot. Tanke usne razvukle su mu se u hladan smiješak.

— Sjedni opet, stari — promrmlja tiho. Glas mu je bio blag, a oči ledene.

U tom se trenutku naglo otvore vrata saluna.

Razbojnik hitro okrene revolver prema njima, no ne uspije opaliti.

U tijelo mu se zabije smrtonosan metak prije nego što je i sasvim shvatio što se zbiva. Posr-

nuo je i polako se srušio na glavce s nogostupa. Ostao je nepomično ležati u vrućoj prašini.

Čovjek na vratima saluna bijaše visok, koščat i mišičav. Imao je sive oči što su sličile glatkim oblucima. Zvao se Raid Uvalde. Na košulji mu se svjetlucala srebrna šerifska zvijezda.

— Jesi li i ti čuo maloprije hitac? — Šerif pogleda upitno starca i vrati kolt u korice.

— Da, čuo sam ga iz banke! — uzbuđeno odgovori starac drhtavim glasom. — Došli su nekakvi stranci! Upravo su u banci!

Serif ne prozbori više ni riječ. Side s verande pred salunom i odlučnim koracima krene preko glavne ulice. Desna mu je šaka lebdjela nad visoko smještenim koricama o desnom bedru, u kojima je bio dugocijevni kolt. Lice mu bijaše ukočeno kao da je izrezbareno iz drveta.

Stigavši do ustrijeljenog razbojnika, nagne se nad njega. Upravo dok se uspravljao, naglo se otvore vrata banke.

Iz nje izjure stranci. Već strгнуvši s lica marame, potrčase prema konjima. Držali su u rukama oružje i bili spremni zapucati bez oklijevanja.

Stojeći na rubu glavne ulice, koju je pritisnula podnevna jara, Raid Uvalde jasno ih je vidio.

— Stanite! — dovikne im. Hitro izvukavši revolver iz korica, baci se u prašinu.

Samo pedalj od njegove glave zabije se protivnički metak.

— Ne mičite se! — dovikne im opet. — Ruke uvis! Čujete me? Na vratima okolnih kuća po-

jave se ljudi. Neki su držali oružje. Opazivši strance, počnu pucaati.

Razbojnici su već stigli do svojih konja.

Čovjek sa svijetlom kožnatom torbom skoči u sedlo. Oko njega su zlokobno fijukali meci. Nemilosrdno ostrugama podbode konja, koji prodorno zanjšti i jurne u galopu prema izlazu iz grada.

Ostala dvojica ne uspiju uzjahati. Jednom se konj, pogoden u glavu, sruši baš dok je on htio uzjahati. Pao je s riđanom na pijesak.

Šerif se u međuvremenu digao. Premda su mu još suzile oči i boljele ga, podigne revolver i opali.

Učini mu se da se onaj razbojnik s torbom trznuo u sedlu. No nije mogao jasno razabrati da li ga je pogodio, jer je bjegunac jahao brzo, stigao je već do ruba grada i produžio u punom galopu na istok.

Međutim, šerif ga više nije ni pratio pogledom. Okrenuo se prema onom razbojniku koji je pao s konjem te ga je udario po glavi.

Četvrti je napadač, pogurivši se i neprestano pucajući, žurio po nogostupu ne bi li se dokopao hrpe sanduka i sakrio iza njih.

No nije bio dovoljno brz. Kad je ispraznio revolver, iskoči iz svojih zaklona nekoliko ljudi i bez oklijevanja potrče prema njemu.

Gnjevno je zaurlao i bacio jednom od njih teški revolver u glavu. Međutim, nije ih s tim mogao zaustaviti. Sustigli su ga i šćepali, te ga odvukli prema banci, gdje je stajao šerif.

— Jedan je pobjegao! — dovikne zlovoljno bradat građanin.

— A jedan je poginuo — reče promuklim glasom šerif. Obriše lijevom nadlanicom oči koje su ga još pekle.

Uto se na vratima banke pojavi mladi činovnik. Postrao je i doimao se ošamućeno. Nasloni se na dovratak.

Vidio je šerifa mutno, kao kroz maglu jer su mu niz lice tekle suze. Vidjelo se da vrlo teško diše.

— Ubili... ubili su ga — promrmlja isprekidano. — Prokleti zločinci...

Svi se okrenu prema njemu i upitno se zagledaju u njega.

— Koga su ubili? — zapita ga šerif.

— Jerrya... — prošapće činovnik, gušeći se u suzama. — Ustrijelili su Jerrya.

— To je učinio vođa! — vikne razbojnik, otimajući se građanima koji su ga čvrsto držali. — Nitko od nas nije pucao. Nitko! Pucao je samo Kirk Sheldon. Da, samo on je pucao!

— Tako se zove onaj koji je pobjegao, je li? — upita šerif Raid Uvalde.

Okupljeni ljudi podrugljivo se nasmiju.

— Vođe više nema — doviknu — pa lako možeš sada svaliti svu krivnju na njega.

— Ali govorim vam istinu! — odvrati grozničavo razbojnik. — Pravu pravcatu istinu!

Krug oko njega još više se stegne. Građani su ga prijeteći gledali.

— Ma, objesite ga! A i onog njegova prijatelja! — dovikne netko iz gomile. — Objesite ih

na drveće na rubu grada! Proklete ubojice!

Šerif strese glavom i gurne šešir na potiljak.

— Smirite se, ljudi, smirite se — reče. — Razbojnicima će se suditi u skladu sa zakonom i dobit će zasluženu kaznu.

— Takve podle zvijeri treba odmah objesiti! — vikne opet netko.

— O tom nećete odlučiti vi, nego sudac! — odvrati osorno šerif. Suze mu se oči i pogled postane strog. — Odvedite ih u moj ured.

Gradani se pokunje. Podignu onesviještenog razbojnika koji je ležao kraj ustrijeljenog konja i odnesu ga u šerifov ured. Drugi se razbojnik više nije odupirao. Pa ipak, udarali su ga po leđima i glavi. Kad su ga doveli u ured, onesvijestio se.

Šerif pride bankovnom činovniku i položi mu ruku na rame.

— Čim pogrebnik odveze Jerrya — reče mu — zatvori banku.

Mladi činovnik kimne. U očima su mu se ljeskale suze. Teško proguta slinu i ne prozbori ništa.

Šerif korakne u banku i ugleđa mrtvog službenika. Gnjevno stisnuvši šake, naglo se okrene i izađe.

Iako je vani bilo vruće, Uvalde je duboko udisao suhi zrak. Vidjevši mrtvog mladića, imao je dojam kao da mu se oko grudi stegnuo nekakav oklop, kao da ga pritiska težak kamen. Pošto je stajao pred bankom minutu-dvije, zaputi se dugim koracima svom uredu.

U međuvremenu su se grada-

ni već razišli. Šerifov je pomoćnik zatvorio razbojnike u zajedničku ćeliju.

Ulazeći u ured, šerif opazi krajičkom oka da već ide u banku stolar kako bi izmjerio pokojnika i napravio lijes za njega.

Pride kaljevoj peći, u kojoj nije gorjela vatra, i uzme s nje čađav lončić. U njemu se već ohladila kava. Napuni limenu šalicu i počne zamišljeno piti.

Uto dode iz zatvora njegov pomoćnik i objesi ključeve o klin na zidu.

— Zovu se Vance Custer i Hank Carter — reče. — Ako se ne varam imamo njihove tjeralice.

— Ne bih se nimalo začudio — progunda Raid Uvalde.

Pride ormariću u kojem je držao oružje i izvadi vinčesterku. Pažljivo je napuni i tada se okrene prema pomoćniku:

— Krenut ću za vođom tih razbojnika. Zove se Kirk Sheldon, rekao je jedan od njih. Osim toga, čini mi se da sam ga ranio. Vjerujem da ću ga uhvatiti.

— Ali...

— Ima kod sebe novac. — Šerif pregleda revolver i vrati ga u korice. — On je najvažniji član bande. Prije odlaska ću otići k sucu i dati mu svoj iskaz. Ovoj dvojici će se svakako suditi, bio ja ovdje ili ne. Uхватim li onog Sheldona prije suđenja, imat ćemo na optuženičkoj klupi trojicu.

— Kakva će biti optužba? — zapita pomoćnik sjedajući za pisaći stol.

— Grabežno umorstvo — odgovori mu šerif i otvori vrata.

— To znači da će razbojnici završiti na vješalima? — natukne pomoćnik.

— Da, ponajčešće glasi presuda upravo tako. Vjerujem da se neće izvući.

Raid Uvalde izađe iz ureda i zaputi se prema sučevoj kući.

Glavna je ulica bila pusta. Ni je samo podnevna žega otjerala ljude u kuće. Nesumnjivo ih je pritisnula i spoznaja da se dogodilo umorstvo, zaprepastila ih je blizina smrti i pobrkala im svagdašnji život.

Ubrzo nakon toga odjahao je šerif Raid Uvalde prema istoku, progoneći pobjeglog razbojnika. Ništa ga nije moglo odvratiti od tog nauma.

III

Kockarnica u gradu Ponci, u Nebraski, bila je poluprazna. To se smatralo sasvim uobičajenim u takve rane sate; nije još bilo ni podne. Barmen je za sjanim mjedenim šankom lijeno brisao debele čaše za viski.

Čovjek za kockarskim stolom usred prostorije, presvučenim zelenim baršunom, nagne se natrag i udobnije zavalj na stolici. Bio je visok i vitak, imao je široka ramena i doimao se žilavo poput pume. Bio je otmjeno odjeven. Imao je na sebi kaput od tamnosive vrsne tkanine, očito sašiven po mjeri, i podjednako elegantne prugaste hlače. Bijeli šešir na glavi stajao je najmanje stotinu dolara, a na desnoj je ruci nosio debeo zlatni pečatni prsten.

Košulja mu je bila od kineske svile, a mašina pod grlom od crvenog baršuna. Oko bokova nosio je širok redenik s brojnim

ukrasima, dok su mu uz desno bedro bile privezane duboke izrezane korice. U njima je imao poniklovan kolt s drškom od bjelokosti.

Lice mu je bilo usko i doimalo se isposnički. Nad gornjom su mu se usnom protezali tanki brčići.

— Donesi viski, Dobby! — dovikne on prema šanku. Glas mu je bio dubok i ugodan.

— Odmah, gospodine Flannagane. — Barmen metne na pladanj debelu kristalnu čašu i bocu najboljeg viskija. Žurno ih donese do kockarstog stola.

Ne odvojivši pogled od karti, kockar natoči sebi viski. Obuhvatim tankim, gotovo koščastim prstima čašu, prinese je usnama i popije jedan gutljaj. Tada dignu glavu i pogleda obojicu suigrača.

— Da pokažemo karte? — predloži. Pritom mu je usko lice ostalo bezizražajno. U očima mu se nisu mogli razabrati baš nikakvi osjećaji. Nije se moglo naslutiti ima li dobre karte ili loše.

Oba su suigrača oklijevala. I oni su bili lijepo odjeveni, ali ni pošto tako otmjeno kao kockar.

— Hm, to je vrlo teško pitanje, gospodine Flannagane — progovori jedan od njih. — Uložio sam pet tisuća dolara. Razumljivo je da ne želim izgubiti takvu svotu.

— Možda je i nećete izgubiti.

— Kockar Buck Flannagan osmehne se zagonetno.

— Otkrijmo karte — progovori zlovoljno treći.

Flannagan se još smješkao, ali lice mu se sada doimalo ukočeno. Samo je kimnuo i pritom kao da su mu se napeli svi

mišići pod dobro skrojenim kaputom.

Onaj koji je maloprije progovorio pokaže karte. Imao je pet karata u istoj boji do asa, pa se već pobjedonosno smiješio.

— Ima li tkogod bolje karte?

— zapita ih vrlo samouvjereno.

Drugi suigrač problijedi i otkrije svoje karte. Bile su vrlo loše.

Buck Flannagan je još šutio. Polako pokaže svoje karte, jednu po jednu. Imao je četiri kralja i jednu damu. Više se nije smješkao.

Onaj koji je imao najlošije karte nagne se naprijed. Začudoeno raširi oči.

— Ali... — promuca. — Pa, tu je...

— Da, u igri sudjeluje pet kraljeva, Carry, sasvim dobro vidite. — Kockarov je glas najednom postao odrješit. — Možete li nam objasniti tu činjenicu, gospodine, Rushe?

Rush je sjedio kao kip. Na licu mu se zaledilo pobjedonosni smiješak.

— Kako da vam to ja objasnim? — odvrati glasom. — Objasnite vi radije meni odakle vam peti kralj.

— Budite uvjereni da ga nisam izvukao iz vašeg rukava, Rushe — reče hladno Flannagan.

— Što? — Herb Carry ga pogleda zapanjeno. — Što to govorite?

— Zar niste opazili što se zbiva? — izusti Flannagan i spusti ruke, tobože nehotice, sa stola. Desna mu se šaka približi revolveru. — Časni gospodin Rush, koji se vlada kao svetac, vara nas već skoro dva sata.

— Povucite te riječi, Flannagane! — Rush naglo skoči na noge, ali i kockar se istovremeno digno sa svoje stolice.

Stajali su jedan nasuprot drugom, udaljeni samo metar i pol, i gledali se netremice. Najednom je nastao između njih zid neprijateljstva i mržnje i više ga ništa nije moglo srušiti.

— Smjesta povucite te riječi!

— ponovi mršavi Rush.

— Nisam još nikada porekao istinu, Rushe — reče hladno Flannagan — pa neću ni sada.

— Razbjesnjeli ste se samo zato što sam vam pobrkao račune — odvrati varalica. — Očito ste se navikli perušati poštene ljude. Varate pri kartanju i pljačkate goste ove kockarnice. Zacijelo ste plaćeni za to. Varate u dosluhu s vlasnikom kockarnice. Međutim, budući da vam to danas nije pošlo za rukom, htjeli biste svaliti krivnju na mene.

— Ako bih varao, Rushe, vi to, jamčim vam, ne biste ni opazili. Nipošto me ne biste mogli uhvatiti na djelu. No ja sam jasno vidio da ste četiriputa izvukli karte iz rukava, a triput ste ih obilježili.

Ne odvojivši pogled od Rushe, kockar posegne za kartama na stolu, opipa im prstima rubova i izdvoji one koje su bile obilježene.

— Pogledajte malo ove karte, Carry — reče tada. — Obilježio ih je noktima. Na prvi se pogled ne može ništa vidjeti. Na vašu žalost, Rushe, ja znam ponešto o pokeru. Poznati su mi svakakvi trikovi. Ako smjesta vratite novac što ste ga zaradili varanjem i nestanete odavde, niko-

mu ništa. Međutim, ako to ne učinite pozvat ću šerifa. On će vam zavrnuti rukave i pogledati što je u njima.

— To biste vi htjeli, ha? Dakle, ovo je prava drskost! — Rush mu ljutito okrene leđa i htjede poći prema vratima. — Ova kockarnica je prava pljačkaška jazbina. Došao sam ovamo kao bezazlen gost...

— Stani, Rushe! — dovikne Buck Flannagan. — Najprije sredi račune. Vрати novac, prljavi varalico, pa onda možeš otići.

Rush se zaustavi. Za trenutak je stajao kao kip. A onda se hitro okrene i izvuče iz korica pod pazuhom kratkocijevni kolt.

Flannaganova se desnica trzne prema revolveru. Oba hica odjeknu u isti tren. Pa ipak, kockarov je metak bio brži.

Flannagan se, pucajući s boka, malo pogurio. Protivnikov mu metak opeče vrat kao da ga je ošinio bič i zabije se otraga u zid.

Gordon Rush se polako sruši. Živio je još nekoliko sekundi. Tada se, zastenjavši, izvrne na leđa. Više se nije micao.

Žurno se približi barmenu. Bio je blijed kao tek okrečen zid.

— Pozovi šerifa, Dobby. — Buck Flannagan spusti poniklovani kolt u korice. Naoko se doimao sasvim smireno. Metne u usta tanku crnu cigaru i zapali šibicu dok je barmen šutke trčao na ulicu.

— Zar je... zar je uistinu varao pri kartanju? — zapita tiho Herb Carry.

— Pričekajte dok stigne šerif.
— Flannagan nastavi šutke pušiti.

— Ali... ali nije se moglo ništa opaziti... pa mislim da...

— Ja sam odmah opazio. — Buck Flannagan sažaljivo strese glavom. — Varao je vrlo nespretno. Treba da pažljivije promatrate suigračima prste, Carry, ili nemojte više nikada koraknuti u kockarnicu, jer ćete inače vrlo brzo spasti na prosjački štap.

Posegne za svojom čašom koja je još napola puna, bila na stolu i iskapi viski. Još je donekle smrdio barut. Na tepihu se kraj poginuloga širila tamna mrlja.

Herb Carry sjedne šutke opet za stol i nasloni glavu na obje ruke. U kockarnici je bilo tiho kao u grobnici.

Za nekoliko minuta dovede barmen šerifa, koji je bio zdepast i mišićav, crvena lica i okruglih sitnih očiju. On se zaputi bez pozdrava prema Bucku Flannaganu i zaobide mrtvaca, gotovo ga i ne pogledavši.

— Dakle, dan je lijepo počeo, Flannagane — progunda zlovoljno.

— Mislite, šerife?

— Da, ustrijelili ste već trećeg čovjeka za ova dva tjedna, Flannagane. — Šerif se podboči rukama o bokove. — Izvrsno! Nadam se da ćete me poslije desetog počastiti bocom viskija.

— Nisam ja tako nemilosrdan kao što vi mislite — odvrati Flannagan.

Šerif se napokon nagne nad mrtvo tijelo i pogleda ga.

— Posrijedi je pucanj u samoonbrani, zar ne? — promrm-lja i pokaže na kratkocijevni kolt u mrtvačevoj zgrčenoj šaci.

— Čini mi se da su zakonski član o nužnoj obrani izmislili samo zbog vas.

— Pretjerujete, šerife. Nastojao sam sve srediti mirno, možete mi vjerovati. Varao je dok smo se kartali i nije htio vratiti novac. Ne samo što je prvi povukao oružje nego je i prvi opalio... ali nije pogodio. Možda vam je žao zbog toga.

— Varao je pri kartanju. — Šerif natmureno kimne. — Dobro, kako to da upravo vi nailazite uvijek na takve varalice, Flannagane?

— Zavrnite mu rukave — odvrati Flannagan i, slegnuvši ramenima, sjedne za stol.

Šerif izvuče pik osmicu i dva asa koji su bili pričvršćeni gumicom Rushu oko lijevog zglavka. Tada se tromo uspravi.

— Neka ga odnesu u moju ured, Dobby — promrmlija muklo. — Osim toga, potreban ti je nov tepih, Dobby.

Polako pride stolu i nasloni se na nj objema rukama.

— Potreban ti je i nov kockar, Dobby — doda.

— Kako to mislite? — zapita Flannagan i nagne se natrag.

— Protjerat će vas iz grada — reče šerif i izvuče iz džepa duhan za žvakanje. — Bila posrijedi nužna obrana ili ne, ne može više ovako. Otići ćete odavde, Flannagane.

— Ali ja sam se samo branio — napomene kockar. — Nisam prekršio zakon.

— Nije važno, Flannagane. Već treći put ste pucali, a ja

vam ne mogu ništa prišiti. To izaziva uznemirenost, a htio bih da Ponca bude miran grad. Stoga ću vas otpratiti u luku. Ondje je parobrod iz Vermiliona i otplovit će u podne. Otputovat ćete njime!

— Zbog čega me tjerate odavde? Kakvo imate obrazloženje?

— Ugrožavate gradski mir.

— Koješta. — Flannagan se nasmije. Međutim, vidjevši da je šerifovo lice potpuno bezizražajno, shvati situaciju. Ugasi tanku cigaru u pepeljari i dignese. Šutke čučnuvši kraj poginuloga, izvuče mu iz džepa novčanik i izvadi iz njega novac. Prebroji ga, pruži Herbu Carryu nekoliko tisuća dolara i ostatak zadrži za sebe. — Veselite se što ćete me se riješiti, ha? — obrati se šerifu i nakesi mu se. — Donesi mi stvari, Dobby.

Napuni sebi ponovo čašu i iskapi viski nadušak.

— Osjećam se kao preporođen. — Šerif se zadovoljno osmjehne. — Ljutite li se na mene, Flannagane?

— Baš ste šaljivčina. Kockar se digne kad mu je pipničar donio laganu putnu torbu, uz koju je bila čvrsto svezana vinčesterka.

— Žao mi je što odlazite — reče mu barmen dok mu je davao torbu. — Otkad ste došli ovamo, ljudi su vrlo radno igrali kod nas poker.

— Naći ćete nekoga drugog. Zbogom, Carry. Ubuduće budite oprezniji.

Herb Carry nervozno kimne i zagleda se za visokim kockarom dok je izlazio sa šerifom iz kockarnice.

Buck Flannagan se zaustavi

na nogostupu. Zmirkajući zbog jarkog sunca, šutke je promatrao široku glavnu ulicu.

— Hajdemo, Flannagane — prozbori šerif i gurne ga laktom. — Ne bih htio da brod otplovi bez vas.

— U tom trenutku izadu iz obližnjeg dvorišta dva čovjeka i krenu prema šerifu i kockaru. Bili su visoki i plećati a doimali se ratoborno.

— Uhapsili ste ga, šerife? — upita promuklim glasom jedan od njih.

— Nisam. — Šerif ga hladno odmjeri pogledom. — Vaš prijatelj je varao pri kartanju, Carlton. Osim toga, prvi je opalio.

— Znači, tako će to završiti? Pustit ćete ovog prokletog ubojicu? — vikne drugi i stisne šake.

— Protjerao sam ga iz Ponce. Uostalom, što se uplićete u to, Hille? Maknite nam se s puta, žuri nam se. — Šerif odlučno krene.

— Stanite! — vikne razjareno Carlton. — Lijepo ste to smislili. Ubio je čovjeka i sada će bez ikakvih neprilika nestati odavde. A vi mu još pomažete.

— Pripazite što govorite, Carlton — upozori ga tiho šerif.

— Ne miješajte se u to! — dovikne drugi. — Ne tiče vas se naš obračun s njim, šerife. Ustrijelio nam je prijatelja, podlac jedan. Zoveš se Flannagan, zar ne?

— Da, tako se zovem. — Kockar se držao mirno. Čekao je što će se dogoditi.

— Ustrijelio si Gordona. Gordona Rusha.

— Imao je nekoliko skrivenih karti u rukavu. Osim toga, pokušao je obilježiti karte. Pritom

nije bio baš naročito spretan — odvrati Flannagan.

— Huljo! — vikne Carlton, zapurivši se. — Lažeš, prokleti nitkove! Gordon nam je bio prijatelj.

— Onda birate loše društvo — reče mu potpuno mirno Flannagan.

— Maknite nam se s puta, vrag vas odnio! — progovori tada zdepasti šerif i raskorači se kraj Bucka Flannagana.

— Ne uplićite se u to, lijepo smo vam rekli! — progunda Carlton. — Hej, Jack, pogledaj ovog klipana. Obukao se otmjeno, a zapravo je ubojica, prljavi ubojica! Čuješ li me, ubojico? — dovikne Bucku Flannaganu.

— Sudeći prema svemu, živi bolje nego mi — izusti Jack Hill i žustro korakne prema Bucku Flannaganu. — Ne sviđa mi se kad ubojice prolaze u životu bolje nego pristojni i pošteni ljudi.

Buck Flannagan ne prozbori više ni riječ. Uvidio je da ne može izbjeći sukob, pa naglo podigne putnu torbu. Vinčesterka privezana uz nju, dočeka napadača. Cijev ga udari po vratu. Zastao je zastenjavši i poplavio.

Buck Flannagan odmah korakne prema njemu, pusti torbu i udari ga svom snagom šakom po čelu.

Jack Hill zakrklja, podigne obje ruke i stropošta se natrag na drveni nogostup.

Uto navali sa strane Carlton.

— Vucibatino prokleta! — drekne.

Buck Flannagan se munjevitom okrene i trzne uvis desno koljeno. Pritom uvuče glavu među ramena. Protivnička mu šaka

samo očeše obraz, a onda je već zabio Carltonu koljeno u trbuh.

Carlton se skvrči i pozeleni, ali kad ga je s lijeve strane pogodila šaka u bradu, ponovo se uspravio. Zahroptao je i u sljedećem trenutku dobio udarac u lice. Činilo mu se kao da ga je udario malj. Iz nosa mu štrcne krv. Zateturao je natrag i napokon se srušio u prašinu.

Flannagan poravna kaput i podigne sa zemlje torbu.

— Hajdemo, šerife.

— Stani! — vikne tada Jack Hill. — Stani, protuho.

Nesigurno se digao i posegnuo za revolverom.

Flannagan se malo poguri, zavrne skut kaputa i povuče kolt. U istom trenu skoči prema Jacku Hillu šerif i udari ga revolverskom cijevi po glavi.

— Spremite oružje i podite sa mnom, Flannagane — prozbori zadihano. — U Ponci se više neće pucati. Eto, vidite da vas moram protjerati iz grada. Dokle god ste ovdje, neće biti mira. Ova dvojica su dojahala u grad s Gordonom Rushom kako bi kupili stoku. Kad je maloprije došao k meni Dobby i obavijestio me da ste ustrijelili Rusha, bila su obojica kod mene u uredu i raspitivali se na kojem bi ranču mogli kupiti goveda. Stoga su čuli sve.

Buck Flannagan je snježnobijelom maramicom brisao znoj s lica.

— Ne bojim ih se — promrm-lja.

— Ali se ja bojim — odvrati šerif. — Bojim se da neće biti mira u gradu.

Koračali su glavnom ulicom, zatim skrenuše u bočnu uličicu što je vodila do luke. Na nebu

je sunce bilo već visoko i približavalo se podne.

U luci na obali Missourija valovi široke rijeke zapljuskivali su drvene trupove teretnih brodova. Štropotala su kola amotamo a mišićavi radnici u dronjcima nosili teške sanduke po mostićima na brodove i s njih.

Uz najveće pristanište bio je Privezan parobrod na lopate, dugačak više od sedamdeset metara. Na pramcu mu se ljeskalo ime »Riječna kraljica«, napisano zlaćanim slovima. Duž ograde se, naslanjajući se na nju, poredalo već više od stotinu putnika koji su željeli otploviti niz rijeku.

Kockar i šerif popnu se po širokom mostu na »Riječnu kraljicu«.

Nedaleko od stepenica što su vodile do kormilarnice stajao je brodski kapetan, mišićav i bradat. Pušeći lulu, pažljivo je promatrao zbivanja u luci. Šerif mu odmah pride.

— Zdravo, Gregge.

— O! Zdravo, Duffe. — Kapetan ne izvadi lulu iz usta. Rukovao se sa šerifom. — Ti se rijetko pojavljuješ u luci, Duffe.

— Grad se neprestano povećava. Imam sve manje i manje vremena, Gregge. Slušaj, ovaj kockar će otploviti s tobom, Gregge. Premda se to ne vidi na prvi pogled, vraški je opasan i stvara teškoće gdje god se pojavi. Odvezi ga barem do Omahe, a ako ti bude priredio kakve nevolje, baci ga u Missouri.

— Ne vjerujte šerifu ni riječ — umiješa se Buck Flannagan i gurne šešir na potiljak. — Imali na ovom drvenjaku kockarnica?

— Nije ovo nikakav drvenjak, nego prava kraljica Missourija, čovječe — prigovori bradati kapetan. — Na cijelom Missouriju nema bolje lađe. Uostalom, treba da najprije kupite kartu.

— Zovem se Flannagan. Buck Flannagan. Htio bih kabinu u prvom razredu.

— To će vas stajati do Omahe petsto dolara. Osim toga, nemojte više nikada nazvati »Riječnu kraljicu« drvenjakom.

— Obećavam vam to. Međutim, neću putovati do Omahe. Šerif me može, doduše, otjerati iz Ponce, ali kamo ću otploviti, to se tiče samo mene. Gdje mogu kupiti kartu?

— Kod blagajnika. Njegov je ured u potpalublju. Krećemo za pet minuta.

— Dovidjenja, šerife. — Buck Flannagan dotakne kažiprstom obod šešira i kimne šerifu.

— Bolje bi bilo da se više nikada ne vidimo, Flannagane — odvрати šerif. — Stajat ću u pristaništu, s napunjenom vinčesterkom u rukama i čeka ti do klè god brod ne otplovi. Pokušate li sići s »Riječne kraljice«, pucat ću.

— Nekako mi se čini da vi to govorite sasvim ozbiljno — odvрати kockar, kiselo se osmjehne i tada udalji gipkim koracima.

Na prednjoj je palubi nekoliko desetaka ljudi prostrlo gurnjeve i nije više bilo gotovo nigdje slobodnog mjesta. Na pramcu je sjedio na grubo izrađenoj drvenoj klupi neki crno odjeveni metodistički propovjednik, imao je kraj sebe samovar i bezbrižno kuhao čaj dok su se oko njega usplahireno komešali putnici, dovikivali i mahali

onima koji su ih ispraćali s obale.

— Zbog čega si ga protjerao iz grada? — zapita kapetan šerifa dok ga je pratio do mostića.

— Ne bih htio imati na brodu kakva lupeža.

— Iskreno govoreći, vladao se kod nas sasvim pristojno. Nije se ogriješio ni o jedan zakon. — Šerif skine s glave šešir i obriše u njemu kožnu traku. — Vrlo spretno rukuje revolverom, vlaški je brz, i privlači protuhe kao magnet. Otkad se pojavio u Ponci, grad je najednom bio pun kartaških varalica i nadobudnih revolveraša; svi su htjeli odmjeriti snagu s njim. Dakle, uvijek je pucao u samoobrani. Međutim, ja bih htio spriječiti takve pucnjave u Ponci. Stoga mora otići odavde.

Kapetan kimne.

— Znači, ovdje mi, na brodu, neće stvarati nikakve neprilike — promrmlja.

— Želim ti mnogo sreće. Kada ćeš opet doploviti u Poncu?

— Za tri mjeseca, ako mi se ne dogodi nikakva nezgoda. Posjeti me tada, Duffe.

— Hoću, Gregge.

Šerif side s lađe.

Znojni članovi posade počnu odvajati mostić od broda. Iz obaju brodskih dimnjaka sukljali su sve veći i sve gušći oblaci dima. Između čvrstih lopatica na golemom kotaču na krmi žuborila je rijeka.

Kad je proradio stroj u brodskoj utrobi, »Riječna kraljica« se zatresla kao usnuli div koji se budi.

Duž ograde su se sada poređali skoro svi putnici i mahali prema luci i gradu. U blizini se

zaustavila povećá skupina djece koja su, veselo kličući, zadržano promatrala isplovljavanje lađe.

Brod se resko ogłosi parnom zviždaljkom, a onda mu se zavrti kotač s lopaticama.

IV

Gazeći kroz plićak blizu obale Missourija, čovjek prokrči sebi put kroz šaš, rastjera nekoliko divljih patki i poskliznuvši se, padne u vodu. Polako se digne, hvatajući otvorenim ustima zrak.

Držao je u desnoj ruci svijetlu kožnatu torbu i grčevito stezao šaku oko drške. Teturavim koracima krene dublje u vodu.

Začuvši iza sebe konjski topot, grozničavo se osvrne.

Pete čizama upadale su mu duboko u blato tako da je koraćao vrlo sporo. Baci se naprijed i pokuša zaplivati. Međutim, iznevjeri ga lijeva ruka.

Na upalom i neobrijanom licu odražavali su mu se očaj i iscrpljenost. Hitro otkopča pojas hlaća i sveže njime torbu oko vrata. Tada zapliva.

Ležao je na leđima i bjeso-mučno zamahivao desnom rukom i nogama. Potonuo bi, zatim bi opet izronio na vodenu površinu, gutao je vodu, pljućkao je i hroptao. Bio je sve slabiji, ali nije odustajao.

Spuštala se večer, i tama je već poput nekakve guste mreže prekrila rijeku. Na zapadu se još žarila plamena suncana kugla. Dugačke sjene obalne šikare gušile su posljednje danje svjetlo.

Kroz suton je, sličeci mračnom gorostasu, klizio rijekom

parobrod. Jednolično se vrtio njegov kotač s lopaticama i kovitlao vodu. Riječni su valići zapljuskivali obalu, ojačavši dok je brodski pramac brazdao Missouri.

Ugledavši lađu, plivač zapliva snažnije desnom rukom. No svaki čas bi ga povukla pod vodu teška torba.

Na obali se pojavi jahač. Odjekne nekoliko hitaca. Meci su pogadali vodu tako da je štrcala uvis.

Plivača okrzne brodski trup. Sijevnula mu je kroz rame bol tako da je kriknuo. Međutim, nitko ga nije čuo. Nad glavom mu se sklope valovi.

Kad je ponovo izronio, hvatajući zrak, opazio je pred sobom kotač s lopaticama koji se mah-nito okretao. Uto ga već uhvati struja što ju je stvarao kotač.

Munjevito je ispružio ruke, premda mu se činilo da će se od bolova onesvijestiti. Uhvati se desnom šakom za rđavu šipku konstrukcije što je podupirala kotač. Brod ga povuče za sobom, te mu se uslijed snažnog trzaja umalo iščaši rame.

Čvrsto stisnuvši zube, prikupi još jednom svu snagu i povuče se uvis.

Samo desetak centimetara od njegove glave vrtjele su se lopatice kotača. Posklizne li se, posrne ili nesigurno uhvati rukom, zahvatit će ga nemilosrdni kotač, polomiti mu kosti i odvući ga pod vodu.

Opet bljesnu s obale hici.

Na brodu je trčalo po palubi nekoliko ljudi s fenjerima.

Bjeginac se usprkos iscrpljenosti uspješno penjao i napokon našao na palubi. Još su

praskali hici, ali nijedan metak nije pogodio cilj.

Zrna su se zabijala u brodski trup i odbijala se zviždučući, kad bi pogodila željezne šipke oko golemog kotača.

Progonjeni potrči grozničavo duž ograde. Noć mu je bila dragocjen saveznik. Svjetlo fenjera, što ih je nosilo pet-šest ljudi trčeći po palubi i pretražujući svaki kutak, nije sezalo daleko.

Uto se kotač s lopaticama naglo zaustavi. Strojovi se stišaju tako da se, najednom, čuo nenaravno jasno žubor vode. Nad rijekom su odjekivali povici.

Bjeginac se priljubi uz zid kabine i potom, kad se osjetio sigurnim, požuri po ljestvama na gornju palubu. Posrne i padne, ali se odmah dignu i, osjećajući jake bolove, produži. Bio je već na rubu sloma. Stezale su mu se grudi, vapeći za zrakom.

Jahač na obali potjera konja u vodu. Iz šikare izađe još jedan jahač. Dovikne nešto prvomu, koji mu odgovori, te i drugi jahač potjera konja u rijeku. Zaputili su se prema brodu.

Preko ograde se sada naginjao bradat čovjek s fenjerom. Iza njega je stajalo nekoliko pospanih putnika i znatiželjno su gledali jahače. Kraj kapetana se raskorači mišićav crnac sa sačmaricom u rukama.

— Stanite! — dovikne bradonja. — Tko ste vi?

— Šerif Raid Uvalde iz Bloomfieldda! — odgovori jahač.

— Na brodu je jedan zločinac. Zaplivao je prema lađi i popeo se na nju po željeznoj konstrukciji oko kotača.

— Želite se ukrcati na brod?

— Kapetan pozove k sebi jed-

nog mornara i reče mu neka pripremi pletene ljestve.

— Ako se vi slažete s tim, htio bih se ukrcati — odgovori Raid Uvalde.

Mornar odmah prebaci preko ograde pletene ljestve. Šerif izvuče vinčesterku iz navlake na sedlu, dobaci svom pratiocu uzde i posegne za ljestvama. Uhvativši se za njih, podigne se rukama i potraži nogama uporište, zatim pruži kapetanu pušku prije nego što se počeo penjati.

— Gdje ćete prvi put pristati?

— zapita tada zadihano.

— U Dakota Cityu — odgovori mu kapetan.

— Odvedi mi konja u Dakota City! — dovikne šerif pratiocu.

— I pričekaj me ondje, razumiješ?

Čovjek u vodi kimne i okrene konje. Potjera ih prema obali.

Za to se vrijeme kotač s lopaticama opet zavrti, najprije sporó, zatim sve brže. Zabrekću snažnije strojevi i »Riječna kraljica« se tromo pokrene.

Odmah pohita jedan član posade na pramac i počne mjeriti viskom dubinu plovnog korita. S vremena na vrijeme je dovikivao upute kormilaru na zapovjedničkom mostu.

Kapetan pričekava da mornar smota pletene ljestve i tada pruži ruku šerifu. Vidio je kako se na košulji mutno ljeska srebrna zvijezda u krugu.

— Hvala vam — prozbori Raid Uvalde i bljedilo se osmijehne. — Da me niste prihvatili na brod, morao bih do sljedećeg pristaništa jahati obalom.

— Inače to ne činim. Međutim, ne želim imati na brodu

zločinca. O kakvu je čovjeku riječ?

— O pljačkašu banke i ubojici, kapetane — odgovori Uvalde.

— Zovem se Gregg Raymond, šerife. Opazili smo već da se netko popeo na brod. Moji ga ljudi traže otkad smo čuli hlice i ugledali u vodi čovjeka koji je iznenada nestao. Međutim, mračno je, pa se taj nitkov može lako sakriti. Na brodu ima mnogo pogodnih mjesta.

Kapetan se zaputi sa šerifom s pramčane palube prema kabinama i ostavi iza sebe znatiželjne putnike koji su se uznemireno okupili i uzbuđeno razgovarali o onom što su upravo čuli.

— Ljudi su se usplahirili — promrmlja kapetan i pogleda šerifa sa strane. — Pazite, ne bih htio da kod njih izazovete paniku.

— Budite bez brige. Pomognu li mi vaši ljudi pri traženju, zacijelo ćemo brzo pronaći zločinca. Ni na brodu nema, ipak, toliko prikladnih skrovišta da mu ne bismo uskoro ušli u trag.

— Poslat ću vam trojicu svojih ljudi s fenjerima. Nastojte da ne bude nikakve pucnjave, šerife. To mi je vrlo važno.

Raid Uvalde kimne.

— Dobro, Raymonde. No bjeGUNAC je vraški opasan, moram vam napomenuti. Ustrijelio je jednog mladića pri pljački banke u Bloomfieldu. Osim toga, ima kod sebe pare što ih je odnio iz banke.

— Bitno je da se ne dogodi ništa nijednom putniku — prozbori zabrinuto kapetan. — Ina-

če bih vrlo lako mogao izgubiti posao.

Žustro se okrene i udalji.

Raid Uvalde je zamišljeno gledao za njim i slušao brujanje strojeva, šum vode i šuškanje noćnog povjetarca što je pirkao nad rijekom. Kroz oblake se probio mjesec i posrebrio svojim svjetlom noć.

Na pramčanoj je palubi bilo tiho. Očito su se putnici već umirili. Umor je bio jači od radoznalosti.

V

Gurnuvši šešir na potiljak, Buck Flannagan je premještao crnu cigaru s jednog kraja usta na drugi. Šutke je slagao pred sobom na stolu snop novčanica.

— U svako sam doba spreman za revanš — progovori i osmehne se.

Trojica što su sjedila s njim za stolom, držali su se kisel.

— Dabome, nadamo se da ćemo imati priliku za revanš, Flannagane — reče jedan od njih.

Kockar spremi novac u džep i tada pozove rukom barmena.

— Donesite svakomu od njih bocu najboljeg viskija. Na moj račun — izusti i digavši se, metne na stol dvadeset dolara. — Želim vam ugodan san, gospodo.

Okrene se i gipkim koracima zaputi između stolova prema izlazu.

Iznenada ustane neki plećat, otmjeno odjeven čovjek, koji je sjedio za stolom blizu vrata, i zakrči mu put.

— Imate li vatre, Flannagane? — zapita i gurne cigaretu između usana.

Kockar kresne šibicu o nokat

palca i pričekaj dok se nije vrh cigarete zažario i plamičak zapalio duhan.

— Nadamsedanećešzaboraviti platiti postotak, Flannagane — reče plećati i ispuhne dim iz kuta usta.

— Postotak?

— Da, deset posto zarade. To je vraški povoljno za tebe, Flannagane, možeš mi vjerovati.

Buck Flannagan mu se hladno naceri.

— Leži i odspavaj malo, druškane — reče mu. — Očito si se nacvrckao. Nisi pri sebi.

— Govorim ti sasvim ozbiljno. Tko god dobije pare u ovoj kockarnici mora platiti deset posto upravitelju dvorane. Meni. Ovlastio me za to vlasnik »Riječne kraljice«. Razumiješ?

— Ne budi smiješan. U ovu kockarnicu može doći svatko tko putuje ovim brodom i kockati se. Svatko može pobijediti. No mogao sam ja i izgubiti. Slučajno sam imao sreću i pobijedio, a nisam zaposlen na ovom brodu kao profesionalni kockar. Nisam zakupio stol niti sam dužan bilo komu polagati račune. Ako ti to nije jasno, porazgovarat ću sutra s kapetanom.

— Varaš se, Flannagane. — Plećati ga uhvati za suvratke kaputa. — Pokazat ću ti da se varaš. Ovdje svi plaćaju. Svi.

— Vidio sam da plaćaju samo kockari koji su ovdje stalno zaposleni! — odvrati mu Flannagan.

Plećati se podrugljivo naceri, pokazujući žute zube, a onda zamahne munjevito.

Međutim, Buck Flannagan je bio brži. Desna mu ruka sklizne prema koricama i u idućem

djeliću sekunde zabije se revolvera cijev plećatom u rebra.

— Smjesta me pusti! — naredi mu Flannagan.

Plećati problijedi. Podrugljivi mu se smiješak zaledi na licu. Opazivši ledeno svjetlucanje u Flannaganovim napola stisnutim očima, spusti ruke.

— Nisam... nisam mislio ništa loše, Flannagane. Molim vas... spremite revolver.

Dobro znam što si mislio, druškane. — Buck Flannagan spusti kolt u korice. — Povjerovao si da ćeš me lako operušati zato što sam se tek nedavno ukrcao na brod. Međutim, ja silazim već u Dakota Cityu, i možeš to smatrati svojom srećom. Inače bih se pobrinuo da ti prisjednu ovakve neslane šale.

Flannagan izađe iz kockarnice i polako krene palubom.

Noćni je zrak bio hladan. Udahnuo ga je duboko u pluća i, naslonivši se na ogradu, pogledao zapjenjenu vodu oko kotača s lopaticama. Nakon toga se zaputi prema kabinama prvog razreda.

Otvori vrata i uđe. U prostori-ji je bilo mračno. Brujanje strojeva čulo se čak i tu. Pričekavši dok mu se nisu oči priviknule na tamu, oprezno krene prema stolu na kojem je bila petrolejka. Zapali fitilj i kabinicom se razlije svjetlo.

Kad se okrenuo od stola, iznenađeno se trznuo. Stajao je kao ukopan.

Na uskom je ležaju sjedio neki čovjek. Mocar do kože, prljav, donekle izbezumljena pogleda i, sudeći prema svemu, na izmaku snaga. Na upalom licu odražavali su mu se panični očaj i bjesomučnost kao u zvijeri koju

su hajkači natjerali u škripac.

Na lijevoj je nadlaktici imao prljav zavoj. Kraj njega je na krevetu bila svijetla kožnata torba. U desnoj je šaci držao revolver koji se tako ljeskao kao da je vlažan.

Okani se bilo kakvih pogrešnih pokreta i budi tih kao bubica! — progovori on. — Inače ću odmah opaliti, možeš mi vjerovati. Otkopčaj opasač.

Buck Flannagan ga je ocjenjivački promatrao i napeto razmišljao.

— Plivao si — reče tada. — To znači da su ti se meci smočili. Ne vjerujem da ti pucaljka još može opaliti. Ne vjerujem.

— Ne bih ti savjetovao da to provjeriš. Nepoznati napne revolverski kokot.

— Ako opališ čut će se pucanj, pa će te brzo uhvatiti. Vidio sam da nekoliko ljudi traži nešto na brodu; vjerojatno traže tebe. Ne znam, doduše, o čemu je riječ no maloprije se brod zaustavio, nema sumnje, baš zbog tebe.

— Nije zbog mene, nego zbog progonitelja koji mi je za petama. Međutim, ako me uhvate, nećeš se moći veseliti. Opalim li, mrtav si.

Flannagan ravnodušno kimne. Otkopča lijevom rukom opasač i spusti ga na pod. Zatim ga nogom odgurne ustranu.

— Dobro, što znači sve ovo, čovječe? — zapita neznanca.

— Zar nisi čuo maloprije pucnjavu? — progunda progonjeni.

— Jesam. Brod se zaustavio i na nj se popeo neki čovjek. Potom se rastrčalo po palubi nekoliko ljudi, noseći fenjere. Još

i sada pretražuju brod. Kako si dospio na »Riječnu kraljicu«, čovječe?

— Popeo sam se po konstrukciji kotača. Umalo su me zahvatile lopatice.

Stranac je teško disao. Iznenada se zanjše. Očito ga je svladala slabost. Tiho je zastegnjaio i protiv volje spustio revolver.

Flannagan odmah skoči prema njemu i zgrabi mu oružje.

Premda se očajnički branio, došljak nije imao snage. Flannagan mu istrgne iz šake revolver i tada ga pljusne tako da je pao nauznak na jastuke i, hvatajući otvorenim ustima zrak, ostao ležati. Napola žmireći, drhtao je od iscrpljenosti i živčane napetosti.

— Kako se zoveš? — zapita ga odrješito Buck Flannagan.

— Sheldon — prošapće stranac. — Kirk Sheldon...

Nakon toga se onesvijestio.

Buck Flannagan promrsi kletvu. Svuče kaput, zatim povuče zasun na vratima i skine sa neznanca mokru košulju. Odveže mu zavoj na nadlaktici.

Gledajući ranu, zaključio da je ona već zacijeljela i potom se opet otvorila.

Razmislivši nekoliko trenutaka, izvadi iz džepa bočicu viskija i polije ranu žestokim pićem. Potom razdere jednu svoju košulju i poveže mu njome ranu. Naposljetku ulije ostatak viskija ranjeniku u usta.

Tko god bio taj neznanaac, nije ga mogao ostaviti da crkne kao pas. Smatrao je svojom obavezom da mu pomogne, kao čovjek čovjeku.

Za nekoliko sekundi Kirk

Sheldon otvori oči i zagleda se u njega ispitivački i sumnjičavo. Disao je teško i srce mu je ubrzano lupalo. Vjerovao je da je još u opasnosti, bojao se i htio se dići. No nije imao dovoljno snage. Flannagan ga lako zaustavi jednom rukom. Kirk Sheldon opet klone iscrpljeno na ležaj.

— Zbog čega te progone, Sheldone? — zapita ga otvoreno Flannagan.

— Zbog pljačke banke — prostenje slabim glasom Sheldon.

— I... ubojstva...

Flannagan se uspravi i počne uznemireno hodati amo-tamo kroz kabinu. Nije mu se svidjelo ovo što je čuo. Kolebao se što da učini.

— Tko te progoni? — upita, naglo se okrenuvši. — Tko je onaj čovjek zbog kojeg se zaustavila »Riječna kraljica« i pričekala ga?

— Šerif iz Bloomfielda. Progoni me već deset dana, otkad sam upao u banku. No povremeno mi se čini kao da mu je stalo više do novca nego do mene. Pribavio je sebi negdje pomagača, koji me otkrio u jednoj staroj kolibi na pašnjaču. Njih su me dvojica progonili za ovih nekoliko dana i noći tako neumorno da sam bio već na izmaku snaga. Da se nije iznenada pojavio na rijeci brod, bio bih sada mrtav; ili bi me njih dvojica ustrijelili, ili bih se utopio u rijeci.

Buck Flannagan se spusti na stolicu i šutke se zagleda u njega.

U razbojnikovim se očima pojavi opet usplahirenost. Na izmoždenom, neobrijanom licu odrazi se strah. Grozničavo je

prelazio pogledom po kabini i tražio svoj revolver. Ugleda ga na komodi.

— Zar ćeš me izručiti? — upita hrapavim glasom.

— Predat... predat ćeš me kapetanu? Tako da me onaj prokleti šerif može odvući na vješala?

— Govoreći to, grčevito je gužvao prstima posteljinu na ležaju.

— Smiri se, Sheldone, smiri se. — Buck Flannagan se nagne naprijed i zatrese glavom. — Nisam još nikada izdao načela kojih se čvrsto držim. Svejedno mi je što si učinio, Sheldone. Ne želim imati nikakve veze s tim. Neka se o tom brinu predstavnici zakona. Nipošto se ne bih htio uplesti u bilo što. Hoću samo svoj mir. Gledam svoja posla, i neka me nitko ne dira. U Dakota City ću se iskrcati s »Riječne kraljice«. Dakle, najkasnije za dvanaest sati. Što će tada biti s tobom, nije me briga. Da se razumijemo; pomažem ti kao što bih pomogao i nekom šerifu ako bi bio u nevolji.

— Razumijem.

— Zovem se Buck Flannagan i zarađujem za život kockanjem.

— To sam odmah pomislio. — Kirk Sheldon objesi glavu i zagleda se u pod pred sobom.

— Želiš li zapušiti? — upita ga Flannagan kad je zapalio cigaru.

— Ne pušim — odgovori Sheldon. Zažmirio je i ubrzano disao.

— Što se mene tiče, možeš mirne duše spavati. — Flannagan povuče dim iz cigare i ustane. Smanji fitilj u petrolejci, pa

je u kabini bilo odmah mračnije.

Polako prišavši prozoru, pogleda kroz njega tamnu rijeku, dok je Kirk Sheldon na krevetu, svladan umorom, tonuo u san. Brodski su strojevi, ritmično i snažno udarajući, tjerali »Riječnu kraljicu« kroz noć.

VI

Jutarnja se magla prostrla poput mrtvačkog pokrova nad rijekom. Zrak je bio hladan i vlažan. U brodskoj su utrobi tutnjali strojevi jednolično kao i prije.

Buck Flannagan je odspavao nekoliko sati na dvjema stolicama. Kad se probudio, boljele su ga sve kosti. Kako god se pomaknuo, činilo mu se kao da ga probadaju strelice.

Sporim koracima prišavši zrcalu, izlije vodu iz glinena vrča i umije se. Zatim se obrije, metne kravatu i obuče kaput. Kad se okrenuo, opazi da je Kirk Sheldon sjeo na ležaju.

Više se nije doimao onako iscrpljeno kao noćas, ali su bolovi i gubitak krvi ostavili na njemu jasan trag. Lice mu je, mršavo i neobrijano, blijedo kao krpa tako da je izgledao poput utvare. Posegne za poderanom i prljavom košuljom te je obuče. Zatim se digne i uzme svoj revolver s komode. Drhtavim prstima zamijeni metke u bubnju. Pritom se nije mogao gotovo nimalo poslužiti lijevom rukom, jer ga je još previše boljela.

— Idem sada na doručak — prozbori Flannagan. Pride mu i pregleda zavoj. Zatim mu opipa oprezno nadlakticu. — Imaš zdravu krv, Sheldone. Rana ti brzo zacjeljuje. Netko drugi bi

na tvom mjestu već umro. Slušaj, ostani u kabini dok se ne vratim. Ne pokazuj se nikomu.

Opet bljesne u razbojnikovim očima nepovjerenje.

— Hoćeš me predati vlastima. Ideš po kapetana ili šerifa?

— Glupost! — Flannagan metne šešir na glavu. — Da sam to htio učiniti, mogao sam noćas dok si spavao kao klada. Nisi pojma imao što se zbiva.

— Imam... imam kod sebe novca, veliku svotu. Dat ću ti pet tisuća dolara ako me ne odaš i pomogneš mi da se živ i zdrav iskrcam s broda — reče Kirk Sheldon molećivim glasom i uhvati ga za rame.

Kockar odgurne njegovu ruku.

— Ne treba mi nikakav novac, Sheldone. Gledaš sve s pogrešne strane. Da sam te htio odati i pozvati šerifa, učinio bih to makar mi ti ponudio i stotinu tisuća dolara. Međutim, neću to učiniti. Rekao sam ti već, još nikada u životu nisam gurnuo u provaliju nekoga tko je nemoćan. Neću nikakav novac od tebe. Drugo, neću ti pomoći da se iskrcaš s broda. Ne pomažem nikomu. Gledam samo svoja posla. Dakle, neću te izdati, jer mi se takav postupak ne čini doličnim, no neću ti ni pomoći da pobjegneš. Uostalom, neću pomoći ni šerifu. Idem sada na doručak.

— To zvuči vrlo jednostavno!

— zaključi Kirk Sheldon.

— I jest jednostavno.

Buck Flannagan pride vrati- ma, otvori ih i izide. Odmah ga obavije gusta siva magla. Vlažni mu zrak nije nimalo godio bronhijima.

Stigavši do blagovaonice prvog razreda, uđe u nju. U njoj se okupilo vrlo malo gostiju, jer je bilo još rano i većina će ustati tek kad izađe sunce.

Naruči kavu i pečena jaja sa slaninom.

— Zar se još pretražuje brod?
— zapita konobara kad mu je donio doručak.

Konobar mu natoči kavu i kimne.

— Da, šerif još traga, premda je već noću pretražio cijelu lađu tako da već, nema sumnje, pozna na njoj svaki centimetar. Želi pretražiti i ovu palubu, premda mu je kapetan rekao da je to prava besmislica. Vjerojatno je onaj klippan koji se sinoć popeo na brod, već odavno skočio u vodu. Uvjeren sam da više nije na »Riječnoj kraljici«. Inače bi ga već pronašli.

— Dabome — promrmlja Buck Flannagan i počne jesti, zamišljeno gledajući pred sebe.

Kad je popio dvije šalice kave, dignu se i polako pride šanku, za kojim je stajao onizak barmen.

— Za nekoliko ću se sati iskrcati s broda. Da li bih mogao dobiti nekoliko sendviča?

— Razumije se — odgovori susretljivo barmen. — Imam hladnog mesa i...

— To mi je dovoljno. Stavite mi meso na četiri kriške kruha i zamotajte mi to — reče Flannagan i metne na šank deset dolara.

Barmen je žurno pripremao sendviče, te mu uskoro pruži zamotuljak. Flannagan samo kimne i okrene mu leđa.

Izašavši iz prostorije zagleda se u maglene pramenove što su se postepeno razilazili. Rasprši-

vao ih je slab vjetar. »Riječna kraljica« je sada plovila s pola snage. Još je neprestano dovikivao s pramca upute prema kormilarnici čovjek s viskom. Na brodskim su bokovima svijetlili crveni i žuti fenjeri.

Prišavši ogradi, Flannagan začuje brze korake sa stepenica što su vodile na pramčanu palubu.

Hitro se okrene i požuri kroz hodnik duž kabina. Iza njega se pojave tri čovjeka. Jedan je nosio fenjer, a ostala dvojica puške. S njima je bio visok, plećat čovjek uglasta lica. Na košulji mu se vidjela šerifska zvijezda.

Doduše, Flannagan je nije vidio, jer se nije usudio osvrnuti, ali je naslutio tko mu je za petama. Kad je skrenuo iza ugla, sledi mu se krv u žilama.

Vrata njegove kabine bijahu otvorena i Kirk Sheldon se naslajao na ogradu. Buljio je u maglom obavijenu rijeku i smišljao, očito, kako bi mogao pobjeći.

Koraci progoniteljâ su se približavali i čuli sve jasnije. Flannagan je za trenutak imao dojam kao da je ukopan. Trzne se i potrči, zatim mahne razbojniku. Htio ili ne htio, pomogne mu.

Kirk Sheldon se osvrne, ugleda ga i spazi njegovo žustro mahanje. U prvi trenutak ne shvati o čemu je riječ. A onda je već bilo gotovo prekasno.

Šerif Raid Uvalde i njegovi pratioci pojave se iza ugla. I odmah opaze Kirka Sheldona. Za trenutak uspore iznenađeno korak. Ta okolnost pomogne Sheldonu.

Gnjevno opsovavši, hitro se okrenuo i požurio u Flannago-

vu kabinu. Pritom je povukao revolver iz korica i ispalio jedan hitac.

— To je on! — vikne šerif. — Bježi, hulja prokleta! Za njim!

Potrče za bjeguncem. Pred njima je u hodniku stajao Buck Flannagan. Vidio je kroz otvorena kabinska vrata kako Kirk Sheldon otvara prozor kabine i munjevito se izvlači kroz njega. Poslije nekoliko trenutaka pljusne voda. Očito je razbojnik skočio u rijeku s visine od petnaestak metara.

Začuvši tik iza sebe progonitelje, Flannagan se iznenada nasloni na vanjski zid kabine i ispruži desnu nogu. Jedan se mornar spotakne o nju i stropošta.

Budući da se više nije mogao zaustaviti, šerif Raid Uvaldo padne preko njega, ali se odmah digno gipko i okrene prema kockaru.

— Mi ćemo još porazgovarati — reče mu odrješito, zatim uleti u kabinu, pritrči otvorenom prozoru i opali u maglom prekrivenu rijeku.

Hici odjeknu potmulo u magli. Meci zaoru vodu, ali ne postignu ništa. Razbojnik Kirk Sheldon je nestao bez traga.

Svjestan toga, šerif shvati da je izgubio tu rundu. Izgubio je bitku, ali ne i rat.

Razočarano opsovavši, okrene leđa prozoru i dugačkim koracima izađe iz kabine. Pride kockaru, držeći revolver u šaci. Lice mu se izobličilo od bijesa, a oči su mu gnjevno svjetlucale. Približe se i mornari koji su mu pomagali pri pretraživanju broda.

— Je li ovo vaša kabina? —

zapita šerif, jedva vladajući sobom.

Flannagan nijemo kimne.

Šerif mu istrgne iz ruku zamotuljak i otvori ga. Tada se razjareno nasmije.

— Oho, sendviči! — prozbori.

— Htjeli ste njima nahraniti onog nitkova, je li? Morao je, prokleta ništarija, pobjeći gladan. Prenoćio je u vašoj kabini?

— Kad sam došao iz kockarnice, zatekao sam ga unutra. Prespavao je kod mene.

Šerif se opet bijesno nasmije.

— A gdje je novac, ha? Zanima me gdje je novac. Čujete me?

— Nisam ništa vidio — odvraća mirno Buck Flannagan i slegne ramenima.

— To pričajte nekoj budali, a ne meni. Dolazeći iz kockarnice, znali ste već da vas on čeka u kabini. Nije vas iznenadio. Zacijelo ste se dogovorili s njim. Možda je trebalo da se ukrca na brod još u Ponci, ali je, samo zato što sam mu bio za petama, morao zaplivati i popeti se na »Riječnu kraljicu« pod okriljem mraka.

— Imate vrlo bujnu maštu, šerife, mora se priznati — promrmlja kockar.

— Vucibatino! — vikne Uvalde i munjevito zamahne. Pogodi ga ljevicom u lice.

Flannagana zapeče desni obraz. Za trenutak su mu oči sličile granitu. Čvrsto stisne usnice, a onda zamahne objema rukama.

Šerif zatetura natrag prema ogradi. Raspukne mu se donja usna i teško dišući, obriše nadlanicom krv.

— Da se to nisi više nikada usudio! — prozbori glasom pu-

nim mržnje. — Ti si ortak onog gada. Pripadaš njegovoj bandi. Zašto bi mu inače dopustio da prenoći kod tebe? Zašto bi mu inače nabavio hranu? Zašto bi mu inače pomogao da pobjegne? Kako se zoveš?

— Buck Flannagan. — Kockar je teško disao. — Ako me ponovo udarite, šerife, ustrijelit ću vas.

Glas mu je bio leden.

— To ćemo još vidjeti. Uhapšen si, Flannagane. Predaj oružje.

— Zbog čega me hapsite, šerife? Zanima me vaše obrazloženje.

— Zasada te hapsim zato što si pomogao ubojici da pobjegne, a poslije ću te, možda, optužiti i zbog sudjelovanja u pljački banke u Bloomfieldu.

— Ne budite smiješni, šerife. Nisam još nikada bio u Bloomfieldu.

— To nije baš nimalo važno. Možeš pripadati Sheldonovoj bandi ako i ne prisustvuješ prepadima. Daj mi oružje, kažem ti!

— Revolver mi morate sami oduzeti, šerife. Neću vam ga dobrovoljno predati — odvrati Buck Flannagan i zavrne desni skut kaputa.

Šaka mu je lebdjela, raširenih prstiju, nad revolverskim drškom od bjelokosti. Letimice je pogledao mornare kao da ih opominje, te su uzmaknuli.

— Ja držim revolver već u ruci, Flannagane. Koliko god ti brz bio, ja sam u velikoj prednosti. Dovoljno je da povučem okidač.

— Ne bih rekao da je dovoljno. Revolver vam je prazan, šerife.

Ispalili ste svih šest metaka za Sheldonom.

Flannagan je blefirao. Nije brojio koliko je puta opalio šerif.

Međutim, Uvalde se pokoleba i spusti kolt. U sljedećem se trenu nađe već u Flannaganovoj šaci poniklovani revolver.

Raid Uvalde ljutito puhne. Shvatio je da ga je kockar nadmudrio.

— Dobro, Flannagane — progunda i kimne. — Ostani u svojoj kabini dok ne stignemo do Dakota Citya. Privremeno možeš zadržati revolver, no u Dakota Cityu ću te strpati u zatvor. Osim toga — dovikne on na odlasku — postaviti ću ti i pred prozor stražara!

Buck Flannagan zatvori vrata i spusti se na stolicu. Zagleda se zamišljeno u pod. Kad je ugledao pred prozorom stražara, skoči na noge i zatvori prozor.

U glavi su mu se kovitlale misli i treperili su mu živci. Naoko se doimao potpuno smireno, kao za kockarskim stolom, no bila je to samo krinka.

Vrlo je dobro znao što ga očekuje. U Dakota Cityu će ga zatvoriti. Sjedit će tjednima u zatvoru, zatim će ga, po svoj prilici, odvesti u Bloomfield, odnosno tamo gdje će se suditi Sheldonovoj bandi. Neće mu povjerovati ni jednu jedinu riječ i na posljetku će ga poslati na nekoliko godina prisilnog rada u neku kaznionicu.

Sve se slaže tako da uvjerljivo navodi na pogrešan zaključak. Prihvatio je u svoju kabinu razbojnika i nije ga predao zakonu, iako je znao da tog bjegunca grozničavo traži šerif. Previo

mu je ranu i naposljetku mu, čak, kupio hranu za bijeg; doista je sendviče namijenio izgladnjelom Kirku Sheldonu. Osim toga, nadaleko je poznat kao kockar i revolveraš.

Nije, doduše, još nikada nikomu ustupio za novac svoje revolveraške sposobnosti, ali je ustrijelio već nekoliko ljudi: varalice koji su u zadimljenim kockarnicama nastojali prijevarama pridobiti sreću na svoju stranu i revolveraše koji su pošto-poto htjeli dokazati da povlače kolt brže nego čuveni Flannagan.

Razmišljajući o škripcu u kojem se našao, teško je disao. Njegovo je ime dobro poznato, ali je na zlu glasu. Čovjek koji puca brzo i nepogrešivo, te pritom i ubija, nije nigdje rado viđen, makar bila uvijek posrijedi nužna obrana. Svaki će ga sudac laka srca proglasiti razbojnikom i bez oklijevanja osuditi.

Sjedne na rub ležaja. Još napeto razmišljajući, iznenada ugleda svijetlu kožnatu torbu.

Nije pripadala njemu. Gledajući je nekoliko trenutaka, sjeti se da ju je vidio kod Sheldona. Sagne se, izvuče je iz šupljine između noćnog ormarića i komode i, metnuvši je u krilo, otvori je.

Zapanjeno raširi oči kad je ugledao u njoj hrpu novčanica i srebrnih dolara. Novčanice su bile vlažne. Zavukavši ruku u torbu, zaprepašteno zatrese glavom. Unutra je bilo najmanje dvadeset tisuća dolara.

Trenutak ili dva sjedio je kao kip, a onda hitro zatvori torbu i podupre glavu objema rukama.

Gotovo je, pomisli. Propao

sam. Ako šerif pronade torbu, nema mi spasa. Reći će da mi je Sheldon ostavio novac kako bih ga sakrio i pobjegao je zato da bi odvratio pažnju od plijena. Kazat će da sam... ako ne ortak... barem razbojnikov prijatelj; mrzi me zato što sam ga omeo u potrazi za Sheldonom.

Ne smije pronaći novac, pomisli grozničavo Flannagan. Nitko ga ne smije naći. Moram nestati, a i pare. Inače mogu odmah sebi prosvirati glavu.

Ustane i počne uznemireno hodati amo-tamo kroz kabinu. Postepeno se smirivao.

Vani se naglo razdanjivalo. Magla se već raspršila i izlazilo je sunce. Pozlatilo je svojim jesenjim sjajem obalu i široku rijeku. Brod je jednolično klizio niz Missouri. Za nekoliko će sati doploviti do Dakota Citya i pristati ondje.

VII

»Riječna kraljica« se oko podneva približila Dakota Cityu i skrenula prema luci. Na obali ju je već očekivala gomila. Ljudi su mahali i uzbuđeno žamorili dok je brod uplovljavao u luku. Na pramčanoj su se palubi tiskali putnici koji su se tu namjeravali iskrcati.

Buck Flannagan začuje u svojoj kabini da se kotač s lopaticama iznenada prestao vrtjeti i da više ne brekću strojevi.

Čuo je dovikivanje mornara koji su namjeravali dobaciti na obalu konopac kojim će se privezati brod i već je škripao mostić za silaženje putnika s lađe i penjanje na nju.

Digne se, pride prozoru i otvori ga. Odmah se približi

stražar: visok, mišićav mornar. Uperi u njega pušku, pokazujući da nema šale.

— Ostani u kabini, čovječe — prozbori. — Ne smiješ izaći.

— I ne želim izići. — Buck Flannagan se prijazno osmjehne.

— Ne želiš? — Mornar začuđeno podigne obrve, promatrajući ga.

— Ne, ne želim. — Flannagan se nakesi još šire. — Htio bih ti pokazati nešto što je vrlo važno. Zacijelo će to zanimati i šerifa. Budeš li prvi doznao o čemu je riječ i obavijestio ga, možda dobiješ čak nagradu.

— Nagradu? — Stražar je još gledao sumnjičavo kockara.

— Da. Pronašao sam, naime, u svojoj kabini plijen. Očito ga je razbojnik, panično bježeći, zaboravio.

— Zaista? — promrmlja mornar. Kao da mu još nije vjerovao.

— Dabome. Evo, pronášao sam kožnatu torbu punu novca. Punu.

Stražar se kolebao. Tada ga svlada znatiželja, pa se približi i zaviri kroz prozor u unutrašnjost kabine.

U istom ga trenu Buck Flannagan ščepa munjevito objema šakama za ovratnik košulje i napola ga povuče kroz prozor u kabinu.

Mornar prestrašeno zakrklja i ispusti pušku. Nakon toga se sve zbilo munjevito tako da nije još ni shvatio što se događa. Flannagan je hitro izvukao revolver i udario ga njegovom cijevi po glavi prije nego što je momak mogao kriknuti ili se oduprijeti. Tiho zastenjavši,

mornar se stropošta na palubu pred prozorom i ostane ležati bez svijesti.

Buck Flannagan zgrabi torbu i svoju prtljagu, iskoči kroz prozor i pohita prema drugoj strani palube, dok je pred vratima njegove kabine, još ništa ne sluteći, stajao drugi stražar.

Uspio se spustiti po stepenicama na donju palubu da ga nitko nije opazio. Još je na pramčanoj palubi i mostiću bila gužva. Nitko nije obraćao pažnju otmjeno odjevenom vitkom muškarcu koji se gipkim koracima zaputio na drugu stranu broda i hodao duž ograde.

Na Missouriiju se, nedaleko od »Riječne kraljice«, ljuljalo na valićima nekoliko ribarskih čamčića. Flannagan se osvrne oko sebe. Spazi u jednom kutu, blizu ograde, pletene ljestve, brzo ih priveže i prebaci preko ograde. Tada mahne jednom ribaru.

— Hej — dovikne — da li biste me htjeli odvesti na obalu?

Ribar u poderanoj odjeći dovesla bliže i sumnjičavo ga pogleda.

— Zašto ne sidete po mostiću kao ostali? — zapita ga tada.

— Posvadio sam se s kapetanom. — Flannagan posegne u džep i izvadi novac. — Evo, platit ću vam četrdeset dolara. Mislim da više nikada u životu nećete tako lako zaraditi takvu svotu.

Ribar kao da je razmišljao, a onda se odluči i kimne.

Flannagan se odmah prebaci preko ograde i spusti po pletenim ljestvama. Baci svoje stvari u čamac, zatim uskoči u njega.

— Požurimo sada odavde — reče nestrpljivo. — Najbolje bi bilo da me odvezete malo nizvodno i tek tada iskrcate na obalu.

— Dajte mi najprije novac.

Flannagan mu odmah dobaci četrdeset dolara, te ribar uhvati vesla i snažno zavesla. Čamac je brzo klizio mimo parobroda.

Stotinjak metara od pristaništa iskrca se Buck Flannagan na obalu, među gusto grmlje i šaš. Tada se dugačkim koracima zaputi prema gradu.

VIII

Žureći se prema luci, Flannagan je gledao popločenu uličicu što je vodila u grad, smješten na brežuljku iznad rijeke. Dakota City se sastojao samo od nekoliko ulica. Većina je kuća bila sagrađena od drveta.

Zaustavivši se za trenutak, pogleda oko sebe. Iznenada spazi četrdesetak metara od sebe šerifa. Činilo se kao da nešto čeka.

Flannagan se okrene, ali ga Raid Uvalde u istom trenutku otkrije.

— Hej! Stani! — dovikne od rješito šerif.

Ne osvrnuvši se, Flannagan odmah potrči. Jedino se tako mogao spasiti. Dugačkim je koracima jurio prema ulazu u jedno dvorište.

— Stani! — vikne iza njega šerif iz svega glasa i potrči.

Prasne hitac. Metak se zabije u kućni zid. Na nogostupima se zaustavi nekoliko ljudi; radoznalo su promatarli njih dvojicu ili se žurno povlačili u zaklon.

Na »Riječnoj kraljici« oglasi

se resko parna zviždaljka. Kapetan je već opazio kockara i želio spriječiti njegov bijeg. Na njegovu zapovijed, progura se kroz gomilu putnika nekoliko mornara i potrče za šerifom Uvaldeom kako bi mu pomogli.

Utrčavši kroz uzak ulaz, Buck Flannagan se nađe u prljavom stražnjem dvorištu i prođe kroz njega. Od napora je isprekidano disao. Stigavši do drvene ograde, nasloni se na nju lijevom rukom i preskoči je. Budući da su bile trule, daske se polome pod njegovom težinom, te se stara ograda sruši. Buck Flannagan padne između dviju hrpa sanduka i za tren osjeti jaku bol u lijevom zglavku. Ljuto opsovavši, uspravi se nedaleko od srušene ograde.

Uto se otvori prozor kuće kojoj je pripadalo dvorište. Pojavi se neobrijan čovjek i počne zapomagati. Buck Flannagan zgradi obje torbe i potrči opet.

U tom času uleti u dvorište Raid Uvalde, opazi kockara i opali.

Oko Flannagana su zlokobno zujali meci. Jedan mu okrzne kaput. A onda je stigao do uske bočne uličice i nestao šerifu s vidika.

Uvalde potrči kroz dvorište, preskoči ostatke srušene ograde i, zajapurena lica, produži za kockarom. Desetak metara iza njega trčali su morari s »Riječne kraljice«.

— Raspršite se! — dovikne im Uvalde u trku. — Moramo opkoliti grad. Ne smije nam pobjeći. Zapazio sam kod njega torbu u kojoj je Sheldonov plijen.

Tada nestane u sporednoj uličici u koju je pobjegao Flannagan.

IX

Kockar se zaustavi u sjeni neke stare kuće. Otvorenim je ustima hvatao zrak, a u sljepočicama mu je bubnjala krv kao da će mu se glava rasprsnuti. Na usnama je osjećao slankaste kapljice znoja.

Osvrne se. Progoniteljima nije bilo više ni traga. Činilo se da ih se otarasio.

Umorno dašćući, odvoji se od kućnog zida i krene nesigurnim koracima. Pred očima mu je treperio zrak. Bilo je podne pa je sunce našavši se u zenitu, žarilo kao užarena kugla. Imao je dojam da se cijelo nebo zapalilo.

Opet se zaustavi. Opija kolt u koricama, pogleda oko sebe i iznenada spazi znak javne konjušnice. Ne razmišljajući dugo, krene na tu stranu i ubrzo stigne do staje. Vrata su bila otvorena.

Uđe.

Unutra je bila polutama. Zapljusne ga težak vonj. Uznemireno trepćući očima, krene kroz prolaz između odjeljak za konje. Pod čizmama mu je šuškala slama.

Nije nigdje vidio nikoga. Osluhne za tren, no bilo je potpuno tiho. Činilo se da u staji nema nikoga osim njega. Želio je iskoristiti tu za njega povoljnu okolnost. Ne smije gubiti vrijeme, ne smije izgubiti ni jednu jedinu minutu, ni jednu jedinu sekundu.

Spusti torbe na pod i pohita prema prvom odjeljku. Unutra je stajao lijep dorat. Doimao se odmorno i snažno. Opazivši da na pregradi visi sedlo, Flannagan odmah posegne za njim.

Kad je osedlao usplahirenog konja, potapše ga po vratu ne bi li ga umirio i izvede ga iz odjeljka.

U tom se trenutku pojavi pred njim neka sjenka. Zastao je kao ukopan.

Neznanac mu se tiho prišuljao. Flannagan ga nije opazio dok je sedlao dorata. Bio je visok i plećat, snažan kao bik. Lice mu je bilo uglasto i grubo. U desnoj je ruci držao skraćenu sačmaricu.

Flannagan glasno izdahne zrak. Ne izbjegavajući neznančev pogled, istodobno je grozničavo razmišljao kako bi ga mogao ukloniti. Znao je da mora pobjeći, i to brzo. Inače mu se crno piše.

— Konjokradica — progovori iznenada čovjek sa sačmaricom. Imao je neugodan, škripav glas. Na ustima mu zatitra pobjedonosan smiješak. — Uhvatio sam te, konjokradico. Koliko znam, kod nas konjokradice vješaju.

— Tko veli da sam htio ukrasti konja? — Kockar je nastojao ostati miran. — Ušao sam u staju, ali nisam nikoga zatekao unutra. Htio sam pošteno unajmiti konja, no nije bilo nikoga komu bih se mogao obratiti. Evo, platit ću konja, dat ću čak stotinu dolara. Toliko vrijede dva prvorazredna konja, zar ne?

Plećati kao da ga nije ni čuo.

— Digni ruke, konjokradico! — reče. Ušao si bez ikakva pitanja u staju i htio mi usred bijela dana ukrasti jedno od najboljih grla.

— Ma, saslušajte me, čovječe! — Buck Flannagan korakne prema njemu, ali se cijevi sač-

marice odmah podignu malo i upere mu se ravno u prsa. — Kupit ću konja. Evo, platit ću dvostruku cijenu.

— Ne prodajem konje strancima. — Plećati se opet naceri.

— Osim toga, posjetio me šerif i rekao mi da će me strpati u zatvor ako prodam konja kakvu strancu. Međutim, ako uhvatim stranca, kazao mi je on, dobit ću nagradu. Tisuću dolara. Opisao mi je čovjeka za kojim traga. Opis se slaže s tvojim izgledom, konjokradico. Za mene si ti pokvareni konjokradica, jer si mi htio, ne plativši ni paru, odvesti jednog konja.

Flannagan htjede bijesno opsovati, ali se ipak suzdrži.

— Obećao ti je tisuću dolara nagrade, veliš? — zapita.

Za tren pogleda vrata. Svaki tren bi se mogao pojaviti neki od progonitelja. Tada mu više neće biti spasa. Prodirno pogleda plećatoga.

— Dat ću ti dvije tisuće dolara! — vikne ljutito. — Dobit ćeš dvije tisuće dolara za ovog konja. Spusti već jednom sačmaricu, čovječe!

— Nisam podmitljiv. — Vlasnik konjušnice se cerio hladno i zlobno. — Ja sam pošten građanin. Poštujem zakon, razumiješ?

Buck Flannagan se obeshrabreno pokunji i napola okrene ustranu. Sagne se kao da će otkopčati kolan. Činilo se da se pomirio sa sudbinom, te da će rasedlati konja i vratiti ga u odjeljak.

Plećati ga je promatrao nekoliko trenutaka, a onda zadovoljno spusti sačmaricu.

— Vrlio pametno od tebe — prozbori muklim glasom. — Po-

zvat ću šerifa i predati mu te.

Buck Flannagan ne odgovori. Iznenada skoči kao da ima u sebi oprugu i baci se na njega.

Gipko, žilavi tijelo bilo mu je nabijeno snagom. Osim toga, bio je brz, mnogo brži od protivnika.

Plećati nije stigao podići sačmaricu. Niti je stigao bilo kako reagirati. Samo je zastenjaio i zaprepašteno razrogačio oči.

Buck Flannagan munjevito podigne lijevu nogu i udari ga vrškom čizme po desnoj podlaktici. Plećati vlasnik konjušnice zine i htjede kriknuti.

Međutim, odmah ga ušutka snažan udarac po vratu. Kroz ruke mu sijevne takva bol da je protiv volje ispustio pušku. Tada se, pogođen kišom udaraca, počne rušiti. Otkotrlja se po tlu.

Kockar pođe za njim, sagne se, naglo ga podigne, već ošamućenog, na noge i opet ga pogodi desnicom u lice. Prikliještivši ga uz pregradu odjeljka, izvuče revolver i udari ga njegovom cijevi.

Plećati zastenje i stropošta se. Vidjelo se da više nije sposoban ni za kakav otpor.

Buck Flannagan se žustro okrene, podigne torbe, objesi ih o jabuku sedla i skoči na dorata. Podbode ga petama i, pogurivši se u sedlu, izjuri iz konjušnice.

Izjahavši u puhom galopu iz bočne uličice u kojoj je bila staja, potjera konja kroz glavnu ulicu prema izlazu iz mjestanca.

Nije gledao ni lijevo, ni desno. Niti je mislio na bilo što drugo osim bijega. Želio je što prije nestati iz Dakota Citya.

Na jednim dvorišnim vratima

pojavi se iznenada Raid Uvalde. Opsuje i podigne kolt.

Začuvši njegov povik, kockar se napola okrene u sedlu, povuče poniklovani revolver i opali prije nego što je šerif mogao okinuti.

Dva metka, uzastopce ispaljena, natjeraju Uvaldea da se povuče u zaklon.

— Držite ga! — vikne on bijesno. Tada otvori vatru.

Njegova zrna ne pogode cilj. Fijukala su mimo Flannagana, koji se priljubio konju uz vrat i tjerao ga da trči svom snagom.

Pred njim se pojave dvojica mornara s »Riječne kraljice«, koji su sa šerifom pretraživali grad. Konj se pokoleba i htjede zaustaviti, ali ga on potjera ravno prema njima. Njih dvojica mu zakrče put i pokušaju ga zaustaviti. Jedan podigne pušku ali kockar smjesta opali. Mornar se trzne napola ustranu, ispusti oružje i, kriknuvši, sruši se u prašinu. Na desnom mu se ramenu pojavi tamna mrlja, brzo se povećavajući.

Drugi je mornar oklijevao. Vikne, ali već je bilo prekasno i za njega. Konj naleti na njega širokim, mišićavim prsima prije nego što je mogao odskočiti ustranu. Bio je to snažan sudar.

Mornaru odmah ispadne oružje, zatim je odletio kroz zrak kao prazna vreća i, tresnuvši na zemlju, onesvijestio se.

Tapšući prestrašenog dorata, Flannagan odjuri, ne osvrćući se iza sebe. Zakloni ga oblak prašine.

Put pred njim bio je sada slobodan. Uspio se izvući iz škripca. Iza njega postepeno utihnu povici i psovke. Još su odjekiva-

li povremeno hici, ispaljeni u nemoćnom bijesu, no više mu nisu mogli nauditi.

Projaše mimo kuća na rubu Dakota Citya, ostavi grad iza sebe i zaputi se u galopu na zapad, u široku, beskrajnu nizinu.

Ogorčeno promrsivši kletvu, šerif Raid Uvalde je gledao za njim dokle god ga nisu zapekle oči i počele mu suziti. Kad više nije mogao vidjeti jahača, naglo se okrene, ukočeno spusti revolver u korice i krene teškim koracima niz ulicu.

A podnevno je sunce paklen-ski peklo.

X

Tjedan dana nakon toga približio se u predvečerje jedan jahač Bloomfieldu. Sjene su se već veoma izdužile. Sa sjevera je puhao kroz preriju hladan vjetar. Na nebu se sunce rumenjelo kao golem rubin.

U to je doba svakog dana kovač zatvarao vrata svoje radionice. Utihnulo bi udaranje njegova čekića po nakovnju. Prestao bi puhati mijeh i polako bi se gasila vatra.

Oko mjesnog bunara stajalo je još nekoliko žena i išimalo rublje. Kad su to završile, čavrljale su još nekoliko minuta prije nego što će se razići kućama.

Sunce je brzo zalazilo i u gradu se smračivalo.

Tek kad se smrklo, stranac ujaše u Bloomfield. Dotada je čekao u gustoj šikari nedaleko od grada.

Polako je jahao pustom glavnom ulicom. Neki pas zalaje bijesno u dvorištu kad je začuo tih konjski topot.

Stranac zaustavi konja pred salunom. Ukočeno se spusti sa

sedla, slušajući limene zvuke orkestriona što su dopirali iznutra. Čuo je muške glasove i zveckanje čaša i boca. Netko se oporo nasmije.

Stranac labavo sveže uzde za prečku pred salunom. Tu je stajalo još nekoliko konja. Prolazeći mimo njih, ispitivački ih je promatrao. Kad je stigao do jednog vranca, obasja ga za trenutak fenjer s verande tako da je, zaslijepljen, okrenuo glavu ustranu.

Bio je to Kirk Sheldon. Doimao se mršavo, koščato i opasno poput stepskog vuka. U lice su mu se urezale duboke bore. Naporni protekli dani ostavili su na njemu svoj trag.

Imao je na sebi novu odjeću. Ukrao ju je na nekoj farmi, a i konja. Rana mu nije više stvarala skoro nikakve teškoće. Kad je, skočivši s »Riječne kraljice«, isplivao iz Missourija, naišao je na nekog lovca na krznaše koji ga nije ništa ispitivao. Opskrbio ga je hranom i premazao mu lijevu nadlakticu nekakvom zelenkastom, smrdljivom masti koja je paklenski pekla. Postupak je trebalo ponavljati svaka dva sata. Sheldon je svaki put imao dojam da će poludjeti od bolova. Rekao je to traperu. Međutim, on je samo slegnuo ramenima i nije prozborio ni riječ. Sutradan su bolovi nestali. Na rani se stvorila krasta, a blaga upala, koja je već zahvatila meso, povukla se.

Napustivši lovčev logor, Kirk Sheldon je pješačio dok nije na rubu šumskog pojasa, što se protezao duž Missourija, naišao na farmu i ukrao na njoj konja.

Cijelo je vrijeme mislio samo na plijen što ga je u žurbi osta-

vio u kockarovoj kabini. U torbi je dvadeset i jedna tisuća dolara. Htio se, kud puklo da puklo, ponovo dočepati tih para.

Opet se osvrne oko sebe. Sjeverac kao da je bio još hladniji nego prije. Pljačkaš se naježi. Glavna ulica Bloomfielda bijaše još pusta. Jedino je iz saluna prodiralo svjetlo. Svugdje drugdje bilo je mračno.

Kirk Sheldon polako krene duž kuća. U prozorskim se staklima održavala blijeda mjesečina. Pod čizmama mu je šripao pijesak.

Približivši se šerifskom uredu, kraj kojeg je bio dograđen zatvor, opet se zaustavi. U mračnoj je zgradi bilo sasvim tiho. Naposljetku je nečujno obide i ugleda zatvorske prozore s rešetkama.

Oslušukujući kraj zida, napokon začuje teško disanje usnulih ljudi. Jedan bi povremeno zahrkao tiho.

Kirku Sheldonu je bilo dobro poznato to hrkanje. Znao je da je riječ o njegovu ortaku Hanku Carteru. Blijedo se naceri.

Sagne se, uzme grudu zemlje i ubaci je kroz prozor u mračnu ćeliju. Začuvši da je pala, pričekaj. Hrkanje se prekine.

— Hank! Vance! — prošapće i ne prozbori više ništa.

Iznenada se pojavi iza rešetke lice i pogleda van. Bilo je upalih obraza i oštih crta. Pri-palo je Vanceu Custeru.

— To sam ja: Kirk. — Sheldon podigne ruku prema prozoru i stisne ortaku desnicu.

— Već je bilo i vrijeme da se pojaviš, dovraga! — progovori Custer. — Što je s tobom, čovječe? Gdje si tako dugo, ha?

— Zar ti ne pada na pamet

ništa pametnije nego da mi zanovijetaš? — odvrati ljutita Sheldon. — Nisam mogao doći ranije, vrag te odnio. Još mi nije sasvim zarasla rana na ruci. — Priguši srdžbu i usredotoči se na bitno. — Koliko vas ljudi čuva?

— Jedan. Leži u šerifskom uredu i spava — odgovori Custer.

— Domamite ga u zatvor. Ja ću za to vrijeme ući u ured i zaškoliti ga.

— Dobro, Kirk. — Custer kihne i obilne vrškom jezika ispucale usne. — Baš je dobro što si došao. Oprosti što sam maloprije govorio onako. Međutim, znaš kako se osjeća čovjek kad sjedi u zatvoru i čeka da ga odvedu na vješala...

Sheldon samo kimne.

Pričeka dok nije iznenada začuo iz ćelije stenjanje, a onda potrči prema prednjoj strani zgrade.

XI

Kad je iz zatvora doprlo glasno stenjanje, zatim jauci, šerifov pomoćnik Ian Fury se naglo trgne iz sna. Zavalio se na stolici u uredu i ispružio noge, ali se sada pospano digne. Kretnje mu bijahu ukočene i usporene. Mrmljajući psovke, potraži u mraku petrolejku i zapali je. Svjetlo ga u prvi tren zaslijepi.

Kad su mu se poslije nekoliko sekundi oči priviknule na nj, zaputi se tromo, kao da su mu noge olovne, prema teškim zatvorskim vratima. Otvori ih i krene duž rešetki. Iznenadeno se zaustavi pred ćelijom u kojoj su bili Vance Custer i Hank Carter.

Custer je ležao na podu i, za-

pomažući, valjao se po njemu. Kraj njega je nemoćno stajao Carter. Spazivši šerifova pomoćnika, pritrči rešetki.

— Učinite nešto, čovječe! — vikne mu. — On umire. Zar ne vidite da je bolestan i umire?

Gledajući prizor, šerifov pomoćnik zbunjeno strese glavom.

— Kako to da se razbolio? — promrmlja. — Što mu je? Za večerom je bio još sasvim zdrav i...

— Ali više nije zdrav — prekine ga Carter. — Napadaji su započeli iznenada. Najednom je osjetio bolove, i oni su sve jači. Možda su nam one hulje u kuhinji ubacile nekakav otrov u jelo, jer bi svi u gradu htjeli da mi umremo. Možda su i mene otrovali, ali to još ne osjećam.

Iznenada se skrvči i lice mu se izobličilo. Zatetura šutke i sruši se na pod. Dahtao je i grčio se.

Ian Fury zaprepašteno spusti petrolejku na pod i izjuri iz zatvorskog hodnika.

— Moram pozvati liječnika — promrmlja uzbuđeno sebi u bradu. Bio je još suviše pospan da bi mogao prozreti igru. — Moram smjesta pozvati liječnika i... Zaboga, što li im je? Nije moguće da im je netko podmetnuo otrov u jelo! Ako se to dogodilo... onda... onda...

Nabije na glavu šešir i htjede jurnuti prema uredskim vratima.

U tom času spazi tamnu sjenku kraj police. Odmah mu se sledi krv u žilama.

Čovjek u sjeni naceri se široko i podrugljivo. Ianu Furyu se sve činilo nestvarnim poput

ružna sna. Za trenutak se nije mogao ni pomaknuti. Nije mogao misliti, glava mu je bila prazna i ispunjena bubnjanjem krvi. Osjetio je samo kako mu se zateže koža na leđima. Iznenadna ga je tišina pritisnula kao uteg od stotinu tona.

Dok je on još stajao zaprepasten, Kirk Sheldon korakne prema njemu. Oči su mu se svjetlucale hladno poput ledenih kristala.

Šerifov se pomoćnik napokon pomakne. Posegne za revolverom. No bio je spor, užasno spor. Potpuno nedorastao protivniku.

Sheldon munjevito zamahne desnom rukom i udari ga teškim revolverom po glavi.

Ian Fury se nemoćno stropošta. Nekoliko je sekundi ležao ošamućen na podu, a onda se pokuša dići. Razbojnik ga hladnokrvno udari još jedanput. Ovaj put se šerifov pomoćnik onesvijesti.

Kirk Sheldon uzme iz zidnog ormarića ključeve zatvorskih ćelija i, prošavši mimo onesviještenog, uđe u zatvorski hodnik.

— Ne morate više jaukati. Gotovo je — reče i za tren se naceri. Iskušavao je ključeve dok nije napokon ugurao pravi u ključanicu i otvorio vrata ćelije.

— Izidite. Vraški ste prestrašili momka. Htio je dovesti liječnika i zgrabiti kuhara za gušu, uvjeren da vas je on pokušao otrovati.

— Ja sam mu ubacio tu bubicu u uho. U ovom nas mjestancu mrze ljudi i rado bi nas smaknuli, samo zato što si ustrijelio službenika u banci, Kirk. Šerifov je žutokljunac odmah nasjeo na moju pričicu — reče

Hank Carter i dugačkim se koracima zaputi ispred ostale dvojice u ured. Pretraživao je ormare dok nije našao opasače. Dobaci jedan Custeru i zakopča svoj oko bokova.

— Za tri dana bi počelo suđenje — promrmlja Vance Custer.

— Međutim, stolar već priprema vješala, jer se presuda zna unaprijed. Objesili bi nas. Suđenje bi bilo puka lakrdija.

— Dakle, uzalud su napravili vješala. Hajdemo — reče Sheldon, otvori vrata i izviri van, zatim im mahne obojici.

Izašavši iz šerifskog ureda, zaputiti su se hitrim koracima, ali prikrivajući žurbu koliko god su mogli, prema salunu. Tu je još stajalo podosta konja.

Žurno pregledavši konje, Vance Custer i Hank Carter izaberu dva i popnu se na njih. Kirk Sheldon uzjaše na konja na kojem je dojahao.

Ne govoreći ništa, odjahali su u laganom kasu iz grada. Nitko ih nije zapazio, nikomu nije upalo u oči ništa sumnjivo.

Kad su izašli iz Bloomfielda, Carter pogleda Kirka Sheldona.

— Ugodno je biti opet na slobodi — prozbori. — Slušaj, Kirk, ne vidi se da si ranjen.

— Neki lovac na krznaše na obali Missourija liječio mi je ranu nekakvom smrdljivom masti. Teško sam je podnio, ali mi je pomogla.

Opet su zašutjeli i jahali jedan kraj drugoga, zauzeti svojim mislima.

— Dakle — progovori nakon nekog vremena Vance Custer i, ukočeno gledajući pred sebe, ovlaži vrškom jezika usne — sada idemo po novac, zar ne,

Kirk? Uzet ćemo pare i nestati iz ovog kraja, je li tako?

— Da, tako je — promrmlja Kirk Sheldon, vrlo ozbiljna lica.

— Uzet ćemo pare.

— Koliko ima novca? — zapita uzbuđeno Carter. — Koliko, Kirk?

— Dvadeset jedna tisuća dolara. Dakle, svaki od nas dobit će sedam tisuća — odgovori zamišljeno Kirk Sheldon i stisne usnice.

— Sedam tisuća! Dovraga, to je vrlo lijepa svotica! A gdje su pare, Kirk? — upita nestrpljivo Custer. Od uzbuđenja su mu najednom zasjale oči. Kao da je već potpuno zaboravio dane što ih je proveo u zatvoru i tjeskobno čekanja da ode na vješala.

— Ne znam. — Sheldon slegne ramenima. — Moramo to tek ustanoviti.

— Što ti znače te riječi, Kirk?

— Carterov glas postane iznenada oštar i sumnjičav. — Što hoćeš reći? Ti si jedini uspio pobjeći kad smo operušali banku. Odnio si sa sobom novac. Dakle, on je kod tebe. Ne pokušavaj nas nasamariti. Nismo budale. Gdje su pare? Opominjem te, Kirk, nisam tjednima čamio u zatvoru zato da bi me ti sada prevario. Vjeruj mi, Vance misli kao i ja.

— Nemam plijen. — Sheldon uzrujano strese glavom. — Dovraga, jesam li vas ikada prevario? Jesam li? — zapita ih razdražljivo.

— Dosada nisi, Kirk — prizna natmureno Vance Custer. — Stoga to ne pokušavaj ni sada.

— Zašto bih vas pokušao prevariti? Zaista nemam ni paru niti sam plijen sakrio negdje.

Međutim, znam kod koga je novac.

— Kod koga?

— Kod jednog kockara. Ostavio sam torbu u njegovoj kabini na parobrodu što plovi niz Missouri — odgovori Kirk Sheldon.

— Kako si dospio na taj parobrod? — zapita ga nepovjerljivo Carter.

— Ah, to je dugačka priča. Ispričat ću vam sve potanko, pa ćete shvatiti u kakvim sam nevoljama bio. Uglavnom, jedno je nesumnjivo: pare su kod kockara. Zacijelo se iskrcao s broda u Dakota Cityu; barem je to namjeravao učiniti. Ništa drugo ne znam. Međutim, uvjeren sam da onaj prokleti šerif iz Bloomfielda progoni sada nje ga zato što mi je pomogao pri bijegu. Ukratko, treba da uhvatimo kockara prije nego što ga se dočepa šerif. Pođe li nam to za rukom, dokopat ćemo se svog novca, svog plijena.

— To je luda pričica. Tko ti može povjerovati? — progunda sumnjičavo Custer.

— Idite dovraga! — izdere se na njih Sheldon i udari šakom po jabuci sedla. — I ja se želim dočepati novca baš kao vi. Zar mislite da bih vas, ako bih vas prevario, spasio iz zatvora? To bi bila prava ludost, jer su vas čekala vješala i uskoro bih vas se otarasio. Treba da zajedno potražimo novac. Onaj kockar je, sudeći prema svemu, poznat u području oko Missourija. Doima se kao revolveraš i ima, vjerujem, poprilično novca. Uvjeren sam da ćemo ga pronaći. Zove se Buck Flannagan. Ispričat ću vam sada što se dogodilo i kako sam ga upoznao. Dok ste vi ljenčarili u zatvoru, ja sam

prošao kroz pravi pakao. Pravo je čudo što sam još živ. Zaista je drsko od vas što me proglašavate varalicom.

Povuče šešir na čelo i ukočeno se zagleda pred sebe u mrak.

— Dakle, slušajte dobro ovo što ću vam ispričati... — započne.

XII

Šerif Raid Uvalde izade iz telegrafskog ureda u Laurelu. Krene teškim koracima preko ulice, izbjegne dvoprežna kola i uđe u salun. Unutra je bilo vruće i zagušljivo, premda je vani puhao kroz nizinu već hladniji vjetar i pokazivao da je ljeto prošlo.

Prišavši šanku, nasloni se na nj. Odmah mu pride umoran barmen i gurne prema njemu debelu čašu i trbušastu bocu viskija.

Raid Uvalde baci na šank kovani dolar i napuni sebi čašu. Šutke je pijuckao viski. Žestoko mu je piće palilo grlo kao vatra. Ogorčeno se zagledavši pred sebe, razmišljao je o svemu što se dogodilo.

Već tjedan dana, otkad mu je pobjegao u Dakota Cityu, progoni kockara Bucka Flannagana. Međutim, Flannagan je zasada brži od njega i uspijeva sebi zamesti trag.

No Raid Uvalde nije namjeravao odustati. Htio se dočepati novca, razbojničkog plijena; Kirk Sheldon ga nije više skoro ni zanimao. A novac je kod kockara.

— Uhvatit ću te — prošapće Uvalde tiho sebi u bradu.

Stojeći u blizini, barmen ga smeteno pogleda.

— Zelite nešto? — zapita ga.

— Molim? — Uvalde podigne glavu, zatim zatrese njome. — Ne, ništa — promrmlja tada i natoči sebi još crvenkastog viskija.

Uto se s nogostupa začuju žurni koraci. Naglo se otvore širom vrata i uđe petnaestogodišnji dječak s kapom na glavi, na čijem je štitniku pisao naziv telegrafске kompanije «Western Union». Osvrne se oko sebe i tada pohita prema šanku.

— Šerife Uvalde!

— Da? Što je? — Šerif se polako okrene i ravnodušno ga pogleda.

— Imam brzojev za vas, šerife. Iz Bloomfieldda. — Dječak mu pruži papir.

Tutnuvši mu u šaku novčić, Raid Uvalde preleti pogledom po brzojavu i kroz stisnute zube promrsi psovku.

Sada je znao da više ne traga sâm za Buckom Flannaganom. Čovjek koji je u Bloomfieldu oslobodio razbojнике iz zatvora, o čemu ga je obavijestio brzojav, ne može biti nitko drugi do li Kirk Sheldon. Nikoga drugog ne bi zanimala ona dva lupeža. Sada će se ta trojica razbojnika nastojati pošto-poto dočepati svog plijena. Šerifu je bilo jasno da se mora požuriti.

Moram ščepati kockara, pomisli. Moram ga uhvatiti prije nego što ga pronađu ostali.

Više nije bio siguran da Buck Flannagan pripada bandi. Na brodu je, prije tjedan dana, čvrsto vjerovao u to. Međutim, poslije se pokolebao.

To nije ni važno, zaključi. Kod njega je novac, pripadao on bandi ili ne. Važan je jedino plijen.

Šutke okrenuvši leđa šanku, zgužva brzojav, gurne ga u džep hlača i dugačkim koracima izađe iz saluna. Bilo je već kasno popodne.

Sunce se, nalik zlatnoj kugli, spuštalo prema obzoru.

Raid Uvalde je samo trenutak-dva stajao zamišljeno na verandi pred salunom, a onda pride svom konju, odveže uzde i uzjaše.

U laganom galopu odjaše iz grada na jugozapad.

XIII

Jašući glavnom ulicom Waynea, Buck Flannagan skrene konja prema javnoj konjušnici i, zaustavivši se pred njom, ukočeno sklizne sa sedla.

Imao je na sebi nov crni kaput. Povede konja u staju i preda ga konjušaru.

— Istrljaj ga pa mu daj vode i hrane, kao i obično — reče.

— Razumijem, gospodine Flannagane. — Konjušar potapše konja po vratu.

Kockar mu gurne u šaku jedan dolar.

— O, hvala vam, gospodine Flannagane.

Okrenuvši se ukočeno, Flannagan izađe iz staje. Dok je polako koračao po nogostupu, promatrao je ljude što su se žurili amo-tamo. Ulicom su se kotrljala kola, neka su se zaustavljala pred prodavaonicom, a neka pred kovačnicom. Pred zgradom kompanije »Wells Fargo« stajala je velika kočija. Upravo se penjao na sjedalo bradat kočijaš, debele šije, a kad je zamahnuo dugačkim bičem, začuo se pucanj kao da je opalila puška. Konji odmah napnu mišice i krenu. Kočija

odjuri iz grada i nestane u nizini, zaklonjena sivim oblakom uskovitlane prašine.

Pušeći cigaru, Flannagan je gledao za njom, a onda produži nogostupom i naposljetku uđe u kockarnicu »Zlatni cirkus«.

Prozvali su je cirkusom zato što je dvorana, u kojoj se igralo, bila okrugla poput arene. Međutim, što se tiče zlata, koje se obećavalo na šarenim plakati, ono se slijevalo uglavnom u vlasnikove džepove, a ne u džepove gostiju.

Buck Flannagan preleti pogledom po prostoriji, čiji su pod prekrivali istočnjački ćilimi. Na prozorima bijahu zastori od skupog, teškog, grimiznog baršuna. Sa stropa su visjeli kristalni svijećnjaci.

Sve se doimalo vrlo otmjeno. Međutim, Flannagan se pitao isplati li se takva raskoš u Wayneu. Grad je malen, a njegovi stanovnici, bez sumnje, nisu bogati.

— Dobar dan, gospodine Flannagane! — trgne ga iz razmišljanja muški glas.

Kad je okrenuo glavu, opazi niskog, debelog čovjeka kako se gega prema njemu. Činilo se da se čovjek stalno znoji, premda nije bilo vruće. Bio je tako trbušast da nije, po svojoj prilici, mogao vidjeti vlastita stopala. Zvao se Charley Goodins i bio vlasnik kockarnice.

— Dobar dan, Goodinse — odvrati Flannagan i dodirne kažiprstom obod šešira.

Debeljko mu se široko nasmiješi.

— Nećete mi vjerovati — prozbori — ali imam stol za vas. Upravo je otputovao jedan od mojih igrača, pa je stol slobodan.

dan. Hoćete ga preuzeti?

— Kakvi su uvjeti? — zapita Flannagan, ne obazirući se na njegov prijazni smiješak. Znao je da je Goodins, kad je posrijedi posao i mogućnost da se zaradi, nemilosrdan gulikoža.

— Hm, plaćat ćete pedeset dolara na tjedan i davati trideset posto svoje zarade.

— To je prokleta visoka cijena za ovakvo mjestance. — Buck Flannagan zavuče ruke u džepove i polako krene kroz dvoranu. — Možda neću cijeli tjedan zaraditi ni pedeset dolara koliko stoji stol.

— Potcjenjujete Wayne, gospodine Flannagane — prigovori debeljko, prateći ga u stopu. — Ovdje se često igra, a ulazi nisu niski. S okolnih rančeva dolaze kauboji i ostavljaju ovdje mnogo novca. Trebalo je da se, kad ste prošli put bili u Wayneu, navratite ovamo i provjerite kakvo je stanje, gospodine Flannagane.

— Nisam smio. Zabranili ste mi da se kockam kod vas — napomene hladnim glasom Flannagan. — Nisam se htio tući s vašim redarima.

Debeljko gotovo žalosno iskrivi lice.

— Zaboga, morate me razumijeti — odvrati. — Vi ste profesionalni kockar. Zar da mirno gledam kako mi upropaštavate posao? Lako biste mi operušali goste. Međutim, što bih ja imao od toga? Ne bih od vaše zarade dobio ni prebijenu paru, dok svi moji profesionalni igrači moraju plaćati visok postotak. — Izvuče iz džepa maramicu i obriše njome znoj sa čela. — Uostalom, ja sam vam zabranio samo

igranje ovdje, a ne i dolazak. Mogli ste mirne duše razgledati kockarnicu i vidjeti kakva je situacija.

— Što ću u kockarnici ako ne smijem uzeti u ruku karte? — Buck Flannagan slegne ramenima. Osvrne se još jednom oko sebe i tada osmehne blijedo. — Dobro, prihvaćam prijedlog. Preuzet ću stol. Koji?

— O, riječ je o jednom od najboljih stolova, gospodine Flannagane. Blizu je vrata. Vidite ga? — Charley Goodins se sada nakesi još šire. — Vrlo je mudro od vas što ste odlučili preuzeti taj stol. Nećete se pokajati, uvjeravam vas. Nećete.

— Vidjet ćemo. Ako mi stol za tjedan dana ne bude donio nikakvu dobit, odustat ću od dogovora i otići iz Waynea — promrmlja Buck Flannagan, držeći se tako kao da još ne vjeruje u uspjeh.

— Jamčim vam, kad prođe tjedan dana, još ćete biti ovdje i ostat ćete vrlo dugo u Wayneu — reče samouvjereno debeljko i naceri se. — Začudit ćete se kad vidite koliko se može zaraditi ovdje. Dodite za šank, gospodine Flannagane. Treba da zalijemo svoj dogovor.

Buck Flannagan pođe za njim prema šanku i naruči viski.

— Nazdravimo dugačkoj i uspješnoj suradnji — reče Charley Goodins i podigne čašu.

— Nemate razloga za nazdravljanje! — dovikne odrješit glas i od vrata se počne približavati neki čovjek.

Bio je visok, širokih ramena i košcat. Imao je tvrdo i ukočeno lice. Jedino mu se u očima vidjelo da likuje. Držeći u ruci du-

gocijevni kolt, uperio ga je u kockara.

— Imate smolu, Flannagane. Priznajem, vraški teško sam vas pronašao, uspjeli ste vješto zamesti sebi trag, no sada sam vas napokon šćepao. Niste mi mogli vječno bježati ispred nosa. Budući da ste dobro poznati, ta mi je činjenica olakšala posao. Nisam se morao dugo raspitivati u gradovima kroz koje ste projahali. Bilo mi je sasvim dovoljno da obidem kockarnice i salune i provjerim je li vas tkogod vidio. Skoro svugdje su vas se barmeni sjećali. Zahvaljujući toj okolnosti, naposljetku sam vas pronašao.

Govoreći to, Raid Uvalde još ne dopusti da mu se na licu odraze osjećaji.

Kockar je u prvi čas okrenuo naglo glavu, ali se brzo pribrao, te ga je sada mirno promatrao i vrebao svoju priliku.

— Čestitam — prozbori samo.

— Tko ste vi, čovječe? Što hoćete? Kako ste, uopće, ušli ova-mo i što vam pada na pamet? Protjerat ću vas iz grada! — derao se Goodins iz svega glasa, zajapurivši se kao paprika.

— Ni sami ne vjerujete da to možete učiniti. A ne vjerujem ni ja. Da se razumijemo, ja sam šerif Uvalde iz Bloomfielda. Hap-sim vas, Buck Flannagane, zato što ste pomogli jednom ubojici da pobjegne. Ostalo ćete pročitati u svojoj optužnici.

Buck Flannagan ne odgovori. Iznenada se pokrene hitro i gipko poput zmije. Desnica mu se spusti prema revolveru. Još nikada u životu nije bio tako brz. Pa ipak, bio je prespor.

U susret mu sijevne naran-

čast plamičak iz revolverске cijevi. Prostorijom odjekne zaglušujući prasak. Tik kraj njega zabije se u sjajni šank od mahagonija velik metak i stvori poveću rupu. Kockarnicom se širio smrdljiv dim baruta.

Buck Flannagan se smjesta ukoči.

Charley Goodins se, kriknuvši, bacio na pod i sada se, zadihan, dršćući cijelim tijelom, polako dizao. Razrogačenim je očima buljio u šerifa.

— Zar ste... zar ste poludjeli?

— progunda zaprepašteno.

— Štetu će vam, bez sumnje, platiti Flannagan. On zarađuje više nego običan šerif. Uostalom, da nije posegnuo za revolverom, ja ne bih opalio i probušio vam šank. — Uvaldo se sada naceri. — Opametio sam se, Flannagane. Naučio sam ponešto. Prošli put ste vi bili brži, a sada sam ja pobijedio. Neću vam dati vremena da potegnute revolver. Ovaj put vas držim čvrsto u rukama, a to znači da je u mojim rukama i opljačkani novac.

— Nemam pojma o čemu govorite, šerife — promrmlja ljutito Flannagan.

— Vjerojatno ćete se dosjetiti, Flannagane. Podignite ruke i zatim otkopčajte lijevom šakom opasač.

Kockar je oklijevao nekoliko trenutaka, a onda kimne i posluša ga. Držeći desnu ruku u zraku, oprezno spusti lijevu na kopču opasača i otkopča je.

— Dobacite mi sada opasač, Flannagane! — naredi šerif.

— Dobro, kako god hoćete — progunda Flannagan, zatim baci opasač.

No nije to učinio onako kako je šerif očekivao, već ga je bacio naglo i snažno. Potom se sve zbilo munjevito.

O opasaču su visjele korice s revolverom, teškim oko jedan kilogram. A opasač je bio napravljen od debele kože, u redenu bijahu meci, a kopča je bila od čelika. Uglavnom, radilo se o prilično teškom i opasnom projektilu. Opasač je poletio prema Uvaldeu tako brzo da se on više nije mogao izmaknuti. Samo je instinktivno uvukao glavu među ramena. Uto ga već kopča opasača pogodi u čelo i oguli mu kožu. Sijevne mu kroz glavu jaka bol. Revolver u koricama udari ga po vratu.

Uvalde zatetura natrag, hvatajući zrak. Osjećajući kako mu se tijelom širi nekakva olovna težina, upotrijebi snagu volje i širom otvori oči. Međutim, Buck Flannagan je već nasrnuo na njega i pogodio ga desnom šakom u okrvavljeno čelo.

Šerif padne na leđa, no još je čvrsto držao u ruci kolt. Uporno se odupirao koprenama nesvijesti što su ga obavijale.

— Stani! — prozbori tiho. — Pucat ću...

— Pucaj, šerife — odvrati mu Buck Flannagan. — Tada nećeš nikada doznati gdje je novac. Ne dopuštam ti da me hapsiš kao nekakva podlog razbojnika.

Opazivši da će kockar opet navaliti i shvativši da se ne može nikako drukčije obraniti, Raid Uvalde opali.

Metak se zabije u čilim ispred Flannaganovih nogu, samo četiri-pet centimetara od vršaka čizama. Uvidjevši da je vrag od-

nio šalu, kockar zastane kao ukopan.

Šerif se polako digne, ne odvojivši ni za tren oči od njega.

— Okani se takvih pokušaja, Flannagane — zaprijeti mu.

— Čini mi se da bi me ti uistinu ustrijelio — prozbori kockar pošto ga je nekoliko časaka promatrao ocjenjivački.

— Ali, gospodine Flannagane... ali već ste preuzeli stol i...

Kockar pogleda Charleya Goodinsa i slegne ramenima kao da se ispričava.

— Žao mi je, Goodinse — prozbori — od toga neće biti ništa. Morat ćete potražiti nekog drugog kockara.

— Hajdemo, Flannagane. — Šerif nestrpljivo mahne revolverom. — Ispričat ćeš mi sada gdje je novac.

— To te zanima, je li? — Kockar se gnjevno nasmije, istodobno proklinjajući sam sebe zato što se uvalio u te nevolje.

— Da, to me zanima.

Buck Flannagan ga zamišljeno pogleda za trenutak, zatim kimne.

— Dobro. Odvest ću te do novca, šerife. Sakrio sam ga. Ja ne želim te pare. To je prljav novac, plaćen je krvlju nevinog čovjeka i neće nikomu donijeti sreću. Da nisi na brodu pomahnitao, bio bih ti ga dao čim sam ga našao. Međutim, htio si me pošto-poto zatvoriti, a da si još otkrio kod mene novac, odzvonilo bi mi. Dakle, kao što kažem, šerife, predat ću ti pare, ali me moraš zauzvrat pustiti.

— Ne dopuštam da mi postavljaš bilo kakve uvjete — reče Raid Uvalde.

— Onda nećeš dobiti pare — odvrati kockar i odlučno zašuti.

— Vidjet ćemo još, Flannagane. Vjerujem da ćeš uskoro govoriti drukčije. Nećeš više biti ovako naduven i samouvjeren. Čim se srede neke formalnosti, odvest ću te u Bloomfield i izvesti pred sud. Nego, da ne zabravim, u međuvremenu su pobjegla iz zatvora oba zatvorenika. To znači da ćeš, možda, ti biti jedini optuženik. U Bloomfieldu je raspoloženje vrlo loše. Ljudi mrze ubojice. Lako se može dogoditi da ćeš ispaštati za druge. Stoga ti je, bez sumnje, najpametnije da se raspričaš. Olakšat ćeš sebi položaj. Onda?

— Odlučio si me uhapsiti, nije li tako? — Buck Flannagan se držao tako kao da nije ni čuo šerifove riječi.

Uvalde se namrgodi i kimne.

— Da, tako je. Uhapšen si. Kreni, kockaru. Smekšat ću te ja, vidjet ćeš.

Buck Flannagan šutke pođe ispred njega.

XIV

Iz dimnjaka trošne kolibe na pašnjaku lelujaao se tanak pramen dima. Sa zapada dojaše neki jahač i sjaše pred kolibom. Konja odvede u obližnju šikaru zatim se vrati prema staroj brvnari i uđe.

— Došao si baš na jelo, Hank — prozbori Kirk Sheldon, okrenuvši se od jednostavnog kame-nog ognjišta. — Vance je jutros ustrijelio zeca. A ja sam imao još u bisagama kave. Bit će to izvrstan obrok.

— Jesi li štogod doznao? — zapita Vance Custer, digne se s drvenog ležaja i glasno zijevne. Umornim koracima pride stolu.

— Susreo sam na putu jed-

nog trgovca. Vozio se prema Missouri, pa mi je ponešto ispričao. — Carter sjedne, skine s glave šešir i obriše u njemu od znoja mokru vrpču. — Dakle, taj kockar je, sudeći prema sve-mu, vrlo poznat. Mnogi su već čuli njegovo ime. Pisale su o njemu često i novine. Uvijek se spominje u vezi s pucnjavama. Ukratko, i trgovac je odmah shvatio tko me zanima. Ispričao mi je da je neki šerif uhapsio kockara Flannagana. Vidio je to vlastitim očima.

— Što? — Vance Custer se nagne naprijed. I Kirk Sheldon se naglo uspravi, te pride stolu.

— Kaži to još jedanput!

— Zar me nisi razumio? Prije tri dana je uhapšen kockar koji se zove Flannagan. Trgovac je vlastitim očima vidio kako ga je šerif odveo.

— Gdje? — promrmlja Kirk Sheldon i podboči se rukama o bokove.

— Zagorjet će ti meso — upozori ga Hank Carter. — Gladan sam kao vuk. U ovom mi je času zečetina važnija nego onaj prokleti kockar.

Sheldon se vrati k ognjištu i skine čađavu tavu s vatre. Odnese je na stol.

— Hajde — prozbori tada — pričaj nam opširnije.

— Dogodilo se to u Wayneu — reče Carter. Izvadi nož i nabode na nj komad mesa iz tave. Zadovoljno je udisao miris pečenja i puhao po vrućem mesu ne bi li ga što prije ohladio i počeo jesti.

— Wayne je nepunih trideset kilometara odavde — napomene Sheldon i, sjednuvši za stol, izvadi i on komad mesa iz tave.

— Pečenje nisi dovoljno začinio — prigovori Carter i obriše nadlanicom mast s usta i brade.

— Zar očekuješ jelo kao u prvorazrednom restoranu? — zapita Sheldon. — Budi sretan što možeš, uopće, prigristi nešto.

— Trgovac je, osim toga, ispričao da šerif namjerava odvesti kockara u Bloomfield kako bi mu se sudilo u skladu sa zakonom.

— Kada će ga odvesti?

— To mi ni trgovac nije znao reći. Ali svakako će ga odvesti uskoro.

Sheldon zamišljeno kimne. Šutke je žvakao, uzme iz tave još jedan komad mesa, a onda pogleda iznenada Vancea Custer.

— Odjahat ćeš smjesta u Wayne — progovori — i čut ćeš što se ondje priča, razumiješ? Moramo se dočepati tog kockara. Zacijelo je sakrio novac. Ako ga je još imao kod sebe kad ga je šerif uhapsio, onda su pare sada u šerifovim rukama. Moramo to provjeriti. Vjerujem da se već do večeri možeš vratiti, Vance.

Custer kimne. Pričeka dok nije Sheldon skuhao kavu, zatim popije jednu veliku šalicu i digne se. Ubrzo nakon toga je odjahao.

Ostala dvojica razbojnika nestrpljivo su čekali njegov povratak. Utonuvši u misli, sjedili su i šutjeli. Dugo nisu prozborili ni riječ.

XV

Dok su jahači, u podne, jahali preko niskih brežuljaka, pirkao je kroz visoku travu blag jesenji povjetarac, trzao crvenkasto li-

šće na stablima i grmlju i otkidao ga s grana te tjerao pred sobom klupka isušene travurine.

Za trenutak se zaustaviše na vrhu jednog brežuljka. Pogled im je prelazio po okolici lijevo i desno od ceste. Promatrali su malu postaju kompanije »Wells Fargo«.

— Po svoj prilici ne radi u postaji nitko osim vlasnika i njegove obitelji — zaključi Kirk Sheldon, povuče nekoliko centimetara kolt iz korica i ponovo ga spusti. Doimao se opet snažno i žilavo poput vuka. Rana na ruci već je potpuno zacijeljela, te više nije nosio zavoj. — Posao nam ne bi smio biti težak.

— Nadajmo se da imaš pravo — promrmlja uznemireno Vance Custer.

— Imam pravo, razumije se. Dočekat ćemo ondje kočiju iz Waynea, uhvatiti Flannagana i nestati s njim. Potom ćemo uzeti novac i sve će biti vrlo jednostavno. — Sheldon potjera konja.

Ostala dvojica su ga pratila. Požurili su konje nizbrdo prema postaji. Ondje je bilo vrlo mirno.

Postaja se sastojala od četiri građevine: dviju staja, štaglja i kuće. Kraj jedne je staje bio obor i u njemu su pasla četiri konja.

Razbojnici stigoše u dvorište baš kad je sunce bilo u zenitu. Zaustavili su konje kraj bunara usred dvorišta i sjahali.

Još je bilo tiho i mirno kao da nema u postaji ni žive duše.

Međutim, kad su povelili konje prema koritu za napajanje, otvore se kućna vrata. Izide sjedobradi vlasnik postaje, dotak-

ne kažiprstom obod šešira i ljubazno im se nasmiješi.

— Dobar dan, ljudi! Želite se odmoriti ovdje, zar ne? Samo udite, upravo je gotov ručak — pozove ih i prijazno mahne rukom.

Sheldon šutke kimne i pogleda Cartera. Vance Custer ostane uz konje, a Sheldon i Carter krenu prema kući.

Vlasnik se već povukao u sobu za goste. Za njim uđu oba razbojnika.

Za jednim su stolom sjedili neka sredovječna žena i mladić kojem nije moglo biti više od dvadeset i dvije godine. Sjedobradi vlasnik odnese tanjure i pribor za jelo na drugi stol.

— Samo sjednite, ljudi. Moja žena će vam brzo donijeti ručak. Ja se zovem Drover. Vlasnik sam ove skromne postaje.

Kirk Sheldon kimne ženi i mladiću, pozdravljajući ih nijemo, ali se ne predstavi.

— Hoće li uskoro stići kočija?
— zapita. — Očekujemo jednog znanca.

— Da, stići će ubrzo. Prema voznom redu, za jedan će sat biti ovdje kočija iz Waynea. Već čeka u oboru nova zaprega.

Uskoro dođe iz kuhinje vlasnikova žena noseći na pladnju vruće odreske. Još su se pušili. Uto uđe i Vance Custer, pozdravi kratko i pridruži se ortacima.

Razbojnici su jeli šutke, a poslije jela su se zavalili na stolice i, pijuckajući kavu, čekali da vlasnikova žena pokupi sa stola posude.

— Kako ćete dalje sa svojim znanцем? — zapita ih sjedobradi vlasnik postaje. — Dopu-

tovat će kočijom, pa nema konja.

— Baš sam htio popričati s vama o tom — odvrati Kirk Sheldon i digne se. Custer i Carter ostanu sjediti, no sada su se doimali napeto, kao da vrebaju.

Sheldon zakvači palce za široki opasač i polako se približi vlasniku.

— Prodajete li ovdje i konje, Droveru? — upita prijaznim glasom.

— Nažalost, ne prodajem. — Sjedobradi zatrese glavom. — Svi konji ovdje pripadaju »Wells Fargu«. Ne smijem prodati ni jedno jedino grlo.

— Ali bit će nam potreban četvrti konj. — Kirk Sheldon se namršti. — Što da radimo, Droveru? Morate nam prodati jedno grlo. Dobro ćemo vam platiti.

— Ne mogu. Rekao sam vam već. Ne smijem to učiniti — ustaje sjedobradi.

— Razmislite dobro, Droveru.

— Kirk Sheldon hitro povuče revolver. — Možda vam o tom ovisi život.

U tom trenu skoče na noge Vance Custer i Hank Carter te potegnu oružje iz korica.

Vlasnikova žena, koja je, kad su ušli, sjedila sa sinom za stolom i poslije ih poslužila jelom, krikne prestrašeno i pokrije desnom šakom usta. Probljedi kao krpa a, njen sin skoči na noge.

— Razbojnici — prozbori on.

— Tata, to su razbojnici!

— Jezik za zube, mladiću! — izdere se Hank Carter, dugačkim koracima prođe kroz prostoriju i natjera ga da izađe iza stola.

— Stanite uz šank! — naredi ledenim glasom Sheldon. — Vance, izadi i pogledaj da li je već na vidiku kočija.

— Ali... ali što znači sve to? — izusti prigušenim glasom vlasnik postaje i zbunjeno strese glavom. Stisnuo je šake. Zagrli lijevom rukom ženu. — Smiri se, Sarah, samo se smiri — reče joj tiho.

Tada pogleda opet razbojнике.

— Što će vam kočija? — obrati im se. — U njoj nema nikakvih dragocjenosti.

— Varaš se — nasmije se Carter. — U njoj je dvadeset i jedna tisuća dolara!

— U toj kočiji? Nemoguće! — Drover zatrese glavom. — To je sasvim obična kočija koja prevozi samo putnike. Nećete naći ni jedan jedini cent.

— Pa, ne mora novac biti baš u kočiji, stari. Uistinu čekamo jednog čovjeka, kao što ti je Kirk prije rekao. Taj čovjek zna gdje se možemo dočepati dvadeset jedne tisuće dolara.

XVI

— Stiže kočija — reče Vance Custer, okrenuvši se od prozora. Izvuče revolver iz korica i nestrpljivo pogleda Kirka Sheldona.

Nepun kilometar od postaje vidio se oblak prašine iznad ceste. Kočija se brzo približavala.

— Nadajmo se da Flannagan uistinu sjedi u toj kočiji — promrmlja Hank Carter, približivši se prozoru. — Nadajmo se da si u Wayneu čuo istinu. Ako su ti podvalili nekakvu bajku, onda smo u gadnom škripcu.

— Zašto bih čuo laž? — razljuti se Carter. — Nitko me ondje nije poznao. Zašto bi mi netko pričao izmišljotine? Koješta! Cijeli je Wayne pričao samo o Flannaganu i o tom kako će ga šerif odvesti danas u Bloomfield. Danas, Hank, danas, baš na ovaj dan. A danas vozi samo ta kočija prema Bloomfieldu. On mora, dakle, biti baš u toj kočiji.

— A ako se šerif predomislio? — progunda uznemireno Carter. — Ako namjerava krenuti na put tek sutra? Što će tada biti?

— Zaveži već jednom, dovraga. — Kirk Sheldon odgurne Cartera ustranu. — Ako si od straha napunio gaće, idi odavde. Nitko te ne zaustavlja. — Okrene se prema vlasniku postaje. — Dodi ovamo, stari!

Sam Drover se tromo digne.

— Ne idi nikamo, tata — prišapne mu sin. — Ne idi tamo, ostani ovdje.

Sam Drover samo slagane šutke ramenima i pride razbojnicima, koji su sada stajali nedaleko od vrata.

— Pazi, stari, približava se kočija — reče Kirk Sheldon, držeći sada opet u ruci revolver. — Kako se mijenjaju konji?

— Izadem, odem po zapregu u obor i odvedem je do kočije — odgovori Sam Drover, ne gledajući razbojнике. — Bill ispregne staru zapregu i odvede je u staju dok ja uprežem nove konje.

— Danas neće Bill ispregnuti konje — odluči Kirk Sheldon, osluškujući zvukove izvana. Sada je već čuo konjski topot. — Danas ćeš sve obaviti sâm. Droveru. Neka ti pomogne kočijaš, ako hoće. Tvoj sin će ostati ov-

dje. On i tvoja žena, Droveru, jamče nam da nećeš učiniti nikakve gluposti. Zapazimo li bilo kakvu neopreznost koja bi nas mogla skupo stajati, stradat će ti žena i sin, Droveru. Imaj to neprestano na umu i pažljivo odvagni svaku riječ što ćeš je prozboriti s kočijašem, kako ne bi rekao nešto pogrešno.

— A kada... kada ćete doći vi... i...

— To te zanima, je li? — uplete se razdražljivo Hank Carter.

Kirk Sheldon mu mahne rukom i odmah ga ušutka.

— To će biti iznenađenje, Droveru — reče tada. — Zasada se drži onoga što sam ti kazao, razumiješ? Pazi da ne pogriješiš.

— Dobro — promrmlja Sam Drover i polako krene prema vratima.

Na Sheldonov mig, Vance Custer pride Sarah i Billu Droveru eda bi ih nadzirao.

— Hajde sada, Droveru, izadi! — naredi odrješito Sheldon.

Sjedobradi vlasnik postaje otvori vrata i korakne u dvorište. Zaputi se teškim koracima prema oboru, obasjanom zlaćanim podnevnim jesenjim suncem.

Kočija je već bila nadomak postaje. Skrene sa ceste i za nekoliko sekundi uđe u dvorište, obavijena oblakom prašine što su je uskovitlali kotači i konjska kopita.

Kočijaš je bio zdepast i mišićav. Snažno zategne uzde tako da se teška kočija malo zaniжела ustranu dok se zaustavljala. Zapjenjenim su konjima od napora podrhtavale sapi.

— Hej, zdravo, Same! — dovikne promuklo kočijaš i na-

smije se. Ispljune prašinu što mu se nakupila u ustima i obriše s lica naslagu pijeska što ju je slijepio znoj. Zastenjavši jer mu se već ukočilo tijelo, dignese sa sjedala i side preko desnog prednjeg kotača. — Gdje je Bill? Ne vidim ga nigdje?

Sam Drover osjeti kako mu na čelu izbija znoj. Oblizne vrškom jezika usne, izbjegavši kočijašev pogled.

— Bill... a, da — promrmlja smeteno. — Bill... Bill leži u krevetu. Pao je jučer sa sjenika i, sudeći prema svemu, slomio nogu.

— Vraški mi je žao zbog toga, Same. Pozdravi momka u moje ime. Dobro, onda ću ti danas ja pomoći. — Kočijaš počne isprezati konje dok je vlasnik postaje otvarao oborska vrata.

Uto izađe iz kočije visok, koščat čovjek sa srebrnom zvijezdom na tamnoj flanelastoj košulji. Protegne ukočene noge i pažljivo prijede pogledom po dvorištu.

Izuzevši vlasnika postaje, na vidiku nije bilo nikoga.

Šerif Raid Uvalde se okrene opet prema vratima kočije.

— Hajde, Flannagane, izadi — reče. — Popit ćemo kavu.

Pričeka dok mršavi kockar nije iskočio iz kola.

Buck Flannagan je izgledao drukčije nego inače. Otmjeni kaput bio mu je prašnjav i mjestimice uprljan i poderan. Lice mu se, nezdrave žućkaste boje, doimalo iscrpljeno.

— Hajdemo, Flannagane. Idemo u kuću. — Šerif ga gurne ispred sebe. Buck Flannagan mu se ne odupre.

Ugledavši ih kako idu prema kući, Sam Drover je zastao kraj obora kao ukupan. Htio je doviknuti, upozoriti šerifa.

Ne idite u kuću! Unutra su razbojnici!

Međutim, šutio je kao zaliven. Nije se usudio ni pisnuti. Mislio je na Sarah i Billa te strahovao za njih. Ogorčeno je stisnuo blijede usnice.

XVII

— Ide u kuću! Zamisli, Kirk, šerif se zaputio s kockarom u kuću! — prozbori uzbuđeno Hank Carter. — Ne moramo ništa poduzeti, dovoljno je da ih dočekamo ovdje. Kakvu sreću imamo, kakvu izvanrednu sreću! Imao si pravo Vance. Šerif putuje s kockarom ovom kočijom. Evo, idu obojica kroz dvorište.

Čuli su se koraci, a onda zaškripe odškrinuta vrata i otvore se širom. Na drveni pod prostore padne dugačka, prijeteća sjena.

— Uđi, Flannagane — progovori dubok glas. — I ne pokušavaj pobjeći.

U prostoriju korakne kockar Buck Flannagan. Preleti pogledom po šanku, stolovima i stolicama i, napravivši dva ili tri koraka, razabere otraga Sarah i Billa Drovera. Blijedi i prestrašeni, sjedili su i razrogačenim očima gledali prema vratima. A kraj njih je stajao neki čovjek s revolverom.

Flannagan se naglo zaustavi.

— Produži! — reče iza njega šerif i srdito opsuje. — Zašto si zastao?

Tada i on ugleda Droverovu obitelj. Zaprepasti se. Htio se hitro okrenuti.

Moram učiniti nešto, pomisli. I posegne za koltom. No bilo je već prekasno. Stupica se zatvorila.

Kirk Sheldon naleti svom snagom na vrata tako da su udarila šerifa u lijevo rame.

Uvalde izgubi ravnotežu, ispusti revolver i zatetura prema stolu. Vrata se zalupe, a u istom trenu navale na njega Kirk Sheldon i Hank Carter.

Šerif nagonski ispruži ruke i snažno pogodi Cartera u grudi. Razbojnik zastenje, pozeleni i, ostavši bez daha, skvrči se.

Međutim, Sheldon munjevito udari šerifa revolverom po lijevoj šaci koja mu je zaprijetila.

Raid Uvalde protiv volje jaukne iz svega glasa. Nije se mogao svladati, jer je bol bila nepodnošljiva. Imao je dojam da su mu zdrobljeni svi prsti na lijevoj ruci. Ukočeno, koščato lice iskrivi mu se u agoniji. Lijeva mu ruka nemoćno klone.

Slabost je trajala samo tren, no prije nego što se mogao desnom rukom obraniti od novih napada, udari ga Sheldon revolverom po glavi i sruši.

Dok je padao, Uvalde povuče za sobom stol i prevrne ga, a onda ostane nepomično ležati na drvenom podu.

Kirk Sheldon se naceri grubo i pobjedonosno.

— Prokleti gad! Progonio me nemilosrdno, nije mi dao ni čašak mira, no sada leži nemoćno predamnom — progunda zlobno.

Tada se okrene i uperi revolver u kockara.

Buck Flannagan je već podigao ruke i stajao šutke, čekajući što će se dogoditi.

— Zar si me već zaboravio, Flannagane? — Kirk Sheldon mu se približi. — Ja sam, otkad sam skočio s broda, neprestano mislio na tebe.

— Kako bih te mogao zaboraviti? — odvraća osorno Flannagan. — Ti si mi donio zlu sreću. Otkad sam tebe upoznao, progone me i optužuju. Zbog tebe me šerif vodi u Bloomfield i predat će me sudu.

— Neće. — Sheldon mahne Vanceuy Custeru. — Dovedi unutra kočijaša i Drovera. — Rekavši to, okrene se opet prema Bucku Flannaganu. — Nećeš otputovati u Bloomfield, Flannagane. Možeš nam biti zahvalan što smo te oslobodili.

— Da, trebalo bi, čini mi se, da vam budem zahvalan. — Kockar tromo pride stolici i spusti se na nju. — No ne vjerujem da ste me oslobodili iz puke plemenitosti. Vjerojatno je posrijedi nešto drugo, ha?

— Kad sam morao pobjeći s parobroda, ostavio sam nešto u tvojoj kabini, Flannagane — napomene Kirk Sheldon, promatrajući ga.

— A, da, novac. Plijen. — Flannagan kimne.

Oči mu se malo suze dok je vrebao povoljnu priliku. Uglavi su mu se kovitlale misli. Šutio je i grozničavo razmišljao što bi trebalo učiniti.

— Htio bi se dočepati novca, zar ne? — progovori tada.

— Pogodio si — odvraća Sheldon i naceri se Hanku Carteru.

— Čuješ li ga, Hank? Nije on loš momak, slažeš se? Eto, nije nas ni pokušao prevariti. Rekmlo bi se, pravi poštenjačina.

— Da, premda je kockar, nije loš — složi se Carter i kimne.

— Zašto bih vas prevario? — promrmlja Flannagan, tražeći u džepovima cigaru. Kad ju je napokon pronašao, savijenu i već napola zgnječenu, metne ju u usta. — Što ćem mi novac? Nije riječ o tako velikoj svoti da bi mi se isplatilo sukobiti s vama. Iskreno govoreći, ja imam više para nego što iznosi ta svota. Sudeći prema svemu, kockanje je unosnije nego pljačkanje banki.

— Zaveži! — razbjesni se Carter. — Ne dopuštam da mi se ruga nekakav prokleti kockar. Ne dopuštam to, je li ti jasno?

— Pusti ga neka priča, Hank — umiješa se Kirk Sheldon i mrzovoljno odmahne rukom.

— Što se tu ima pričati? Odvest ću vas do mjesta gdje sam sakrio novac, i gotovo.

— Znači, sakrio si ga?

— Dabome. Zar si očekivao da ću stalno vući sa sobom dvadesetak tisuća dolara u kožnoj torbi? Slušaj, vjerojatno mi nećeš vjerovati, no šerifa je zanimalo ono isto što i vas. Neprestano me ispitivao.

— Nećeš nas, dakle, nasamariti? Odvest ćeš nas do skrovišta? — zapita Sheldon, provjeravajući još jedanput. Glas mu je imao prijeteći prizvuk.

Kockar kimne.

— Dobro Flannagane. Onda neće biti nikakvih problema. Dobro je što nam ne stvarаш teškoće. Onda nam je najpametnije da odmah krenemo. — Sheldon se okrene prema ortalima. — Vance, otidi u staju, pripremi nam konje, a osedlaj jednog i za Flannagana.

Tada se prodorno zagleda u Hanka Cartera i glas mu postane tvrd poput čelika dok je iz-

govarao sljedeće riječi.

— Slušaj, Hank, nisi li ti jednom rekao da vas namjeravam prevariti i prisvojiti sav novac?

Hank Carter se uznemireno premjesti s noge na nogu i skrene pogled ustranu.

— Okanite se bilo kakvih gluposti kad odjašemo — obrati se tada Sheldon ostalima. — Odbacite pomisao da pucate za nama. To bi bilo vrlo glupo i opasno za vas. Kočija smije produžiti čim nestanemo iza brežuljaka. No neka se drži uobičajenog puta. Ne smiješ se, kočijašu, okrenuti i vratiti u Wayne.

Učiniš li to, nećeš dugo živjeti. Što se tiče šerifa, pomozite mu kad odemo. Gadno će ga boljeti glava kad se osvijesti. Kažite mu da je izgubio.

Kirk Sheldon spusti revolver u korice i mahne glavom Bucku Flannaganu.

— Kreni, kockaru — reče. — Pomogao si mi na brodu, kad sam se osjećao vrlo jadno i već mi je za vratom sjedio šerif. Neću ti to zaboraviti. Postupio si vrlo pošteno. Iznenadio si me tada, moram priznati.

Kockar ne odgovori ništa na to. U sebi se gotovo kajao što je na »Riječnoj kraljici« postupio onako. Samo je natovarao sebi na leđa nevolje. S druge strane, nije mogao iznevjeriti svoja načela. Nikada u životu nije mogao udariti protivnika koji je već na tlu.

Izađe iz kuće. Prolazeći mimo kočije, nagne se unutra i uzme svoj opasač s poniklovanim koltom u koricama. Razbojnici su šutjeli dok ga je zakopčavao oko bokova. Nisu prigovorili ni jednom riječi.

Flannagan zadovoljno zaključio da mu već vjeruju. Pomogao je Sheldonu na brodu i sada odmah pristao da im pokaže skrovišta gdje je novac; stoga smatraju da im nije protivnik i vjeruju da im od njega ne prijeti nikakva opasnost. Bilo mu je drago što su stvorili takvu predodžbu o njemu.

Kad je odjahao s njima iz dvorišta postaje, ne osvrnuvši se nijednom, činilo se kao da pripada toj bandi. Kao da je njihov istomišljenik.

XVIII

Raid Uvalde glasno zastenje i podigne se na laktove. Širom otvori oči i potom klone opet na leđa. Ta nagla kretnja izazvala je nepodnošljivo bubnjanje u glavi, koje se potom, u obliku jakih bolova, proširilo cijelim tijelom. Činilo mu se kao da ima pod kožom tisuće užarenih igala.

Nekoliko se dugih sekundi nije micao dok se bolovi nisu koliko-toliko stišali.

Kad je ponovo otvorio oči, ugleda pred sobom nekog čovjeka. Imao je bujnu sijedu bradu, naborano lice i tamne oči u kojima su se zrcalila nijema pitanja.

Bradonja iznenada čučne pokraj šerifa i uzme od nekoga iza sebe šalicu kave.

— Pijte, šerife. Kava će vas okrijepiti. Odmah ćete se osjećati bolje.

Uvalde osjeti na usnama rub šalice. Počne gutati. Tekućina je bila mlaka, no njemu se činila kipućom. Međutim, pomogla mu je. Ubrzo je to ustanovio.

Razbistrio mu se pogled. Otvorivši opet oči, jasno je razabrao pred sobom vlasnika postaje i kočijaša.

— Samo bez naglih pokreta, šerife — prozbori sjedobradi Sam Drover i spusti šalicu na pod.

Uhvati Uvaldeovu lijevu šaku i oprezno opipa prste. Otekli su im zglobovi i zacrvenjeli se.

— Možda su napukle kosti — zaključí i ustane.

Žurno pride ormariću i donese zavoje. Čvrsto previje šerifu lijevu šaku i tada se mrko osmijehne.

— Glava vam, očito, može izdržati još mnogo udaraca, šerife — prozbori — no šaka će vam još dugo stvarati neprilike.

Uvalde je imao dojam kao da mu je lijeva šaka odrvenjela, a kad ju je pokušao pomaknuti, sijevnula mu je kroz tijelo takva bol da je umalo kriknuo.

Sam Drover mu donese vruće kave. I kočijaš napuni sebi šalicu do ruba te je pohlepno ispije.

— Što ćete sada učiniti, šerife? — zapita kočijaš i, nagnuvši se naprijed, ispitivački se zagleda u Raida Uvaldea.

— Krenut ću za lupežima — odgovori šerif. Polako popije kavu. Za proteklih nekoliko minuta popustili su već znatno bolovi. — Slijedit ću njihov trag. Žele uzeti plijen iz skrovišta. Kockar će ih dovesti do njega. Jahat ću uporno za njima. Nitko od njih neće uživati u tim parama. Novac je okaljan krvlju, pa ću se pobrinuti za to da se Kirk Sheldon i njegove vucibatine ne dočepaju ni jedne jedine pare. Ustanovit će da im se zločin nije isplatio.

— A što će biti s kockarom? — upita ga zainteresirano kočijaš.

— Ni on nije nimalo bolji — odvratí Raid Uvalde. Teško se digne i ukočenim koracima priđe šanku. Opazivši ondje bocu viskija, otčepi je i potegne velik gutljaja.

— S obzirom na ozlijeđenu ruku, nećete daleko dospjeti, šerife — napomene Drover i pristupi mu. — Tko ima samo jednu zdravu ruku, samo je napola sposoban za borbu. Uostalom, ako ne pripazite, ozljede vam neće zacijeljeti. To bi bilo kobno za vas, šerife.

— Usprkos ruci — ustraje Uvalde — obračunat ću se sa Sheldonovom bandom.

— Računajući i kockara, njih su četvorica, šerife. Svatko od njih zna rukovati revolverom. Nemate nikakvih nada — dobaci kočijaš, sjedeći za stolom.

Raid Uvalde se nije obazirao na njihove riječi. Podigne šešir s poda i pogleda vlasnika postaje.

— Možete li mi dati konja? — zapita.

— Zapravo, ne bih smio. — Drover zatrese glavom. — Konji pripadaju »Wells Fargu«, pa se ne smiju prodavati ni iznajmljivati. Osim toga, ja vam ga ne želim dati i zato što srljate u smrt. Međutim, vjerojatno ćete, ako i ne dobijete konja, krenuti pješice.

— Pogodili ste.

— Trista mu gromova! — Sam Drover udari objema šakama po šanku. — Onda činite ono što vas je volja. Uzmite konja i odjašite. Ali imajte na pameti da vam nitko neće iskopati

grob. Ako umrete, bit ćete sami, šerife, potpuno sami. Ne zaboravite to.

Raid Uvalde zamišljeno kimne. Kucne prstom po srebrnoj zvijezdi i gnjevno se osmijehne. Tada izađe.

XIX

U predvečerje su stigli do bregova. Sunce se već spustilo nad obzorje i zarumenjelo. Izdužile su se sjene. Konji su bili umorni, ali su ih jahači tjerali dalje.

Za jedan sat, kad je sunce zašlo, našli su se na malenu zaravanku. Tu su napokon zaustavili konje i sjahali.

Gorski lanac, koji je presjecao nizinu poput nekakva golemog prirodnog zida, obavila je tama. Tražili su na rubu zaravanka, među kržljivim grmljem, suhe grančice. Ubrzo zatreperi vatrića.

— Je li još daleko do skrovišta? — zapita Kirk Sheldon i prvi prekine šutnju.

Buck Flannagan podigne glavu. Navukao je šešir na čelo tako da mu je lice bilo u sjeni.

— Nije više daleko — promrmlja i zagrabi kave iz čađavog lonca što je, obješen o tronožac, visio nad vatrom. — Stići ćemo do njega sutra oko podneva. Riječ je o vrlo dobrom skrovištu. Ondje je novac na sigurnom mjestu. Nadam se da ćete se, kad vam ga pokažem, držati dogovora i pustiti me da odem.

— Zašto te ne bismo pustili? — reče Kirk Sheldon, žvačući suh komad kukuruznog kruha, tvrd kao kamen. — Nemamo nikakvih razloga da te se bojimo, Flannagane. I tebe progoni za-

kon, iako nisi učinio skoro ništa. Ne bi ti bilo pametno danas izdaš, jer bi tada i sebe izručio sudu. Uostalom, već si mi jednom pomogao, a sada nam opet pomažeš. Zašto bi, dakle, najednom bio protiv nas?

— Tako je, zašto bih bio protiv vas? — Flannagan se nakesi i popije gutljaj kave. — Kamo ćete otići kad se dokopate novca?

— Ostat ćemo u Nebraski. Otići ćemo na jug države. To nam se čini najpametnijim — odgovori Carter dok je, upotrijebivši posljednje ostatke duhana, motao tanku cigaretu. — A kamo ćeš ti?

— Prijeći ću preko Missourija i otići u Iowu. Za svaki slučaj.

— Večeras ćemo postaviti stražu. Ti ćeš, Vance, prvi stražariti — odluči Kirk Sheldon.

Izlije ostatak svoje kave u vatru tako da je tiho zašiškala, zatim prostre sebi gunj na kamenitom tlu i ispruži se na njemu.

— Ja sam umoran — prigovori zlovoljno Vance Custer i pokuša se osloboditi dužnosti.

— Ako nas onaj prokleti šerif progoni i zatekne nas ovdje noću, moći ćeš spavati do mile volje, vrag te odnio, jer će nas on tada pobiti! — odbrusi mu Sheldon. — Stražarit ćeš prvi, je li ti jasno? Potom si ti na redu, Flannagane.

— Dobro, Sheldone — odvrati mirno Buck Flannagan i legne. Metnuvši šešir pod potiljak, pokrije se gunjem i zažmiri.

Ubrzo je na planinskom zaravanku bilo već sasvim tiho.

XX

Oko ponoći zavrne Buck Flannagan gunj i polako se dig-

ne. Čuo je Sheldonovo i Carterovo mirno disanje. Vatra se odavno ugasila.

Vance Custer je sjedio na povećem kamenu u blizini i pušio.

Kockar spusti ruku na kolt u koricama i, metnuvši šešir na glavu, povuče ga na čelo. Krene prema Vanceu Custeru.

Začuvši njegove korake, razbojnik se osvrne i blijedo se naceri.

— Upravo sam te htio probuditi — prozbori. — Sada si ti na redu.

— Ja imam u sebi ugrađen sat — reče Flannagan. — Uvijek se sâm od sebe budim na vrijeme.

— Dosada je bilo mirno — promrmlja Vance Custer i uspravi se.

— Da, dosada je bilo — složi se Flannagan i iznenada povuče kolt. Poniklovani čelik zasja na srebrnastoj mjesecini.

Vance Custer se ukoči kao kip.

— Zar si poludio? — progundā. — Što ti to znači, čovječe?

— Uistinu si pomislio da ću vam dati novac? Pa, nisam lud.

Ne zaboravi, taj novac ste opljačkali. Vratit ću ga onomu komu pripada, a ne vama. Ja nisam razbojnik, Custeru! — reče gnjevno Flannagan. — Priznajem, nisam anđeo, no nisam nikada bio razbojnik niti ću ikada biti.

Vance Custer ustukne jedan korak. Kao da još nije shvatio njegove riječi.

— Huljo dvolična! — vikne iznenada, spoznavši istinu. — Prokleti izdajico! Idi u pakao!

Potegne revolver. Međutim, u

istom trenutku sijevne prema njemu smrt, uz zaglušujući prasak, i sruši ga. Pao je na leđa i više se nije micao. U hladnoj se noći polako širio smrdljivi dim baruta.

Oba ostala razbojnika skočiše, razbudivši se u tren oka, na noge. Reagirali su brzo, jer su bili iskusni i premazani svim mastima.

Kirk Sheldon opali prvi, zatim se baci na zemlju i okine još jedanput. Uto zagrmi i oružje Hanka Cartera.

Buck Flannagan odskoči natrag, spotakne se o nešto, padne na leđa i otkotrlja se. To je bila za njega sretna okolnost. Sheldonovi meci prozuje mu tik kraj glave i, udarivši u stijenu, odbiju se u noć.

— Zar si poludio, Flannagane? Zar si sišao s uma? — dovikne Kirk Sheldon.

Međutim, Buck Flannagan ne odgovori. Lice mu je bilo znojno i od napora izobličeno. Otkotrljavši se iza velike kamene gromade, visoke oko jedan metar, pričekā dok mu se nije smirilo disanje i tada skoči na noge. U dva-tri hitra skoka nestane u noći.

Kirk Sheldon naglo ustane i, psujući, potrči preko zaravan-ka.

— Flannagane! — vikne, a je-ka ustostruči ime među stijena-
ma.

— Prestani vikati! — reče Carter. — Bogamu, Kirk, prestani vikati. Od ove ću jeke poludjeti. Već me pucnjava izbezumila. Ovdje odjekuje tako kao da gruvaju topovi. A sada još i ta dernjava...

— Pazi samo da ne napuniš

gaće! — odvrati mu razjareno Sheldon. — Misli na novac, vrag te odnio. Pucam od bijesa kad pomislim na onog podlog varalicu, ono prokleta pseto! Oslobodili smo ga i držao se kao svetac. A htio se, zapravo, dočepati novca. Lijepo nas' je nasamario. Da li je Vance mrtav?

Carter otpuže do Custerova tijela i pregleda ga, mršteći se.

— Da, mrtav je — promrmlja.

Sheldon gnjevno promrsi kletvu i opet se osvrne oko sebe.

— Onaj prokleti kartaš može biti svugdje — promrmlja. — Može se sakriti bilo gdje. Budući da ga skriva noć, može nam biti i vrlo blizu.

— Pobit će nas — zaključí prestrašeno Hank Carter i pogleda iza sebe.

— Da, naposljetku će nas još i pobiti. U znak zahvalnosti! A mi ne možemo ništa učiniti, baš ništa. Ne znamo gdje je i kada će opet navaliti. Prokletstvo! Tko bi to očekivao od njega?

— A što će biti s novcem? — uzvikne Carter. — Nećemo se ni njega dočepati. Nismo smjeli opljačkati banku u Bloomfieldu. Bila je to glupa zamisao. Stan je već ondje, pred bankom, zaglavio. Sada je i Vance mrtav, šerif nas još progoni, a u igru se upleo i onaj prokleti kockar i potpuno nam pomrsio račune. Gdje su pare? Upravo ti si, Kirk, predložio da upadnemo u Bloomfield i opljačkamo banku. Stoga mi reci sada kako ćemo se dokopati plijena!

— Dočepat ćemo se novca! — odvrati Sheldon. — Budi bez brige. On je negdje u blizini. Već ćemo ga pronaći. Kad se

razdani, moći ćemo se oduprijeti Flannaganu; štoviše, bit ćemo premoćni. Treba samo da preživimo noć, a onda ćemo biti već na pragu uspjeha. Kockar nam neće odnijeti plijen ispred nosa, uvjeravam te.

XXI

Sunce se već penjalo na nebu, ali je s gorja puhao hladan vjetar i oduzimao njegovim zrakama velik dio snage. Sive, vrletne stijene stršile su u modro jesenje nebo.

Sheldon i Carter su pogureno sjedili u sedlima. Bili su iscrpljeni. Slomili su ih neispavanost i neprekidan strah da će se iznenada pojaviti nevidljivi protivnik. Povremeno bi se zanjihali u sedlu kao da će pasti.

Napokon se zaustave nedaleko od šljunčane padine i sjašu. Od umora su se već jedva držali na nogama. Kretnje su im bile spore i imali su dojam kao da su im ruke i noge napunjene olovom.

— Gdje li bi mogao biti novac, Hank? — zapita promuklim glasom Kirk Sheldon.

Uzme sa sedla čuturicu i nespretno je otčepí. Potom je prinese usnama i počne pohlepno piti.

— Već mi je sasvim svejedno, Kirk — odvrati Hank Carter, držeći se za jabuku sedla. Polako obriše nadlanicom upalo lice, prekriveno znojem i sivom kamenom prašinom. — Zaista mi je sasvim svejedno, Kirk.

Odtetura do velikog kamena i iscrpljeno sjedne na njega.

— Više me ne zanima novac, Kirk — nastavi. — Umoran sam, želim se odmoriti i naspavati. Međutim, ne mogu spavati,

jer se onaj kockar skriva negdje među liticama i jedva čeka da legnemo. To ne može više tako, Kirk. Okrenimo se i odjašimo odavde. Kako da pronađemo novac ako smo već tako iscrpljeni da jedva stojimo na nogama?

— A tko veli da smo tako iscrpljeni? — odbrusi mu Sheldon. — Ti si običan slabić, Hank. Ako ne spavaš nekoliko sati, već se rušiš od umora. Osim toga, pravi si kukavica, bojiš se onog kockara. Dobro, gdje je Buck Flannagan? Ja ga ne vidim nigdje. Nismo ga čuli ni vidjeli otkad je kidnuo iz logora. Možda je već daleko odavde. Međutim, ti neprestano jadikuješ kao nekakva stara baba. Gledajući te sada, pitam se kako smo, uopće, izdržali tri godine zajedno, Hank. Vjerojatno mi, dok su još bili s nama Vance i Stan, nije tvoj kukavičluk upadao u oči tako kao sada. Ali sada kad smo ostali sami, jasno vidim kakav si. Ne budeš li se sabrao i počeo vladati kao odrastao čovjek, premlatit ću te tako da ćeš se pokajati što si se rodio.

— Onda dodi odmah ovamo, vrag te odnio! — dovikne Carter. — Dod! Ne dopuštam da me stalno vrijeđaš. Dereš se samo zato što želiš prikriti vlastiti strah. Dobro znam kako se osjećaš. Ako smatraš sebe tako jakim, napadni me i nauči me pаметi. Pokazat ću ti tada tko je kukavica i slabić. Dobit ćeš svoje!

Kirk Sheldon je teško dišao. Živci su mu bili tako napeti kao da će puknuti. Bio je posebno razdražljiv i ratoboran upravo zato što nije znao kakve su

Flannaganove namjere. Mučila ga je ta neizvjesnost i umarala koliko i tjelesni naponi.

Napokon stisne šake i krene odlučno prema Hanku Carteru.

— Onda ustani, lajavče, i potkrijepi svoje riječi! — reče mu zadihano.

Hank Carter odmah skoči na noge i, zajapurena lica, podigne ruke.

— Prokleta budalo! Ti si nas uvalio u sve ovo. Ti si nam zakuhao sve. Pljačka u Bloomfieldu bila je potpun promašaj, a ti si je smislio. Praviš se važan, iako si kriv za Stanovu i Vanceovu smrt.

— Ponovi to ako se usudiš! — progunda Sheldon. Pucao je od bijesa, premda nije ni znao pravi razlog. Nagomilao se u njemu gnjev i morao je provaliti.

I Hank Carter se osjećao tako. Zamahne prvi, ne progovrivši više ni riječ. Munjevito pogodi objema šakama Kirka Sheldona u lice.

Sheldon zatetura natrag, umalo padne i, podigavši obje ruke, zaštiti lice. Carterove ga šake pogode u podlaktice. Oporavivši se od ošamućenosti što su je izazvali prvi udarci, iznenada navali.

Zamahne desnom nogom i pogodi protivnika u trbuh.

Carter prodorno jaukne. Lice mu pozeleni i oči se rašire. Skvrčivši se, odleti uslijed snažnog udarca dva metra natrag. Padne na zemlju i potom se, stenjući, polako digne.

Uto Kirk Sheldon opet nasrne. Hank Carter opazi sjenku, sagne se i, isturivši glavu, jurne naprijed. Sheldonove ga ruke ne pogode.

Kad mu se Carterova glava zabila u tijelo, Sheldon ostane bez zraka. Stropošta se na leđa, a Hank Carter se odmah baci pobjedonosno na njega.

— Onda, tko je kukavica? Tko je slabić? — vikne zadihano i bijesno Carter. Obuhvati prstima Sheldonov vrat kao kliještima.

Sheldon je dahtao. Nikako nije mogao uhvatiti dovoljno zraka. Žestoko se branio i najednom ga je obuzeo smrtni strah.

Bojazan da će ga Carter, zaslijepljen bijesom, uistinu ubiti dade mu čudnovatu snagu. Naglo je skvrčio obje noge i udario ga koljenima.

Carter zaurla od boli i stisak mu smjesta popusti.

Sheldon se iskoprca ispod njega, udari ga u lice i digne se sopćući. Malo se njihao na nogama.

Kad je Carter htio ustati, pogodi ga noga u lijevo rame tako da je opet pao na tlo.

Sheldon se, teško dišući, okrene, odtetura do svog konja i opet popije vode iz čaturice. Spozna besmislenost svog poteza.

I Hank Carter je već uvidio koliko je glupa bila ta tučnjava. Ležao je još nekoliko minuta i puhao od umora, a onda se šutke digne, nabije na glavu šešir i tromo krene prema konju.

— Baš smo budale — progovori tada Kirk Sheldon, ne pogledavši ga. — Prave budale. Onaj Flannagan nas želi uništiti. Želi nas natjerati da se međusobno pobijemo. Umalo mu je to već pošlo za rukom. Ne smijemo ponovo izgubiti živce,

Hank. Treba da budemo složni, inače ćemo vraški olakšati posao onom prokletom kockaru. Sve ovo sličí, zapravo, pokeru. Da, sve je baš kao za kartaškim stolom, Hank. On je kockar, pa se vlada onako kao i dok se karta. Blefira, izaziva i poigrava se našim živcima. Naposljetku će pobijediti onaj tko bude imao bolje živce, tko sačuva prisebnost i bude smiren.

— Ja to ne mogu izdržati, Kirk. — Hank Carter očajno strese glavom. Iscrpljenosti se sada pridružila i bol poslije dobivenih udaraca. — Ne mogu to izdržati. Nisam vičan takvim kockarskim postupcima. Uostalom, ja loše igram poker, Kirk. Ti to dobro znaš.

— Ovdje je na kocki život, Hank. Flannagan je uložio isto što i mi — promrmlja Kirk Sheldon, netremice se zagledavši u strmu stijenu što se dizala pred njim poput zida. — Tko veli da nećemo upravo mi pobijediti?

— Ja.

Oštri glas pogodi Kirka Sheldona kao puščani hitac. A Hank Carter se ukipio kraj svog konja i razrogačenim očima buljio u šljunčanu strminu. Podigne desnu ruku i promrmlja nešto, ali ne uspije izgovoriti razgovijetno ni jednu jedinu riječ.

Kirk Sheldon hitro okrene glavu i ugleda kraj šljunčane kosine Bucka Flannagana.

Visok, vitak i žilav, kockar se raskoračio kao da se ukopao u tlo. Na tankim usnama titrao mu je nemilosrdan smiješak.

— Nemoj! — krikne Kirk Sheldon protiv volje. — Ne pucaj, Flannagane!

Za trenutak se nije mogao ni

pomaknuti. Kao da su mu se oduzele noge. Kockarovo ukočeno lice, sa zaleđenim osmijehom, nalikovalo mu je na lice smrti.

Buck Flannagan se nasloni na stijenu. Desna mu je šaka počivala na dršku poniklovanog revolvera u koricama. Svaki ga je čas mogao povući.

— Vas dvojica ne možete pobijediti u ovoj igri, Sheldone — prozbori on tiho. — Jer ja određujem uvjete. Možete se samo ogriješiti o njih. Čak i ako im se prilagodite, opet ćete propasti.

— Zašto... zašto onda ne zapucaš i završiš sve to? — vikne Hank Carter.

— Zato što hoću da se predate, kako bih vas mogao izručiti šerifu. Ne bih htio da me do kraja života progoni zakon. Šerif me proglasio razbojnikom. Dakle, ne ostaje mi ništa drugo nego da ga pokušam uvjeriti u suprotno, a to mogu učiniti samo ako mu predam vas i novac. Upravo to ću i učiniti. Međutim, htio bih vas izručiti žive. O vama ovisi hoće li mi to poći za rukom.

— Želi nas izručiti zakonu — reče Kirk Sheldon bezbojnim glasom. — Htio bi da se predamo.

Sa svakom mu se sekundom vraćalo samopouzdanje. Završila se neizvjesnost. Buck Flannagan je sada pred njima. Početno je zaprepaštenje već iščeznulo.

Kirk Sheldon se, čak, nasmije vrištavo. Jedino je Hank Carter još stajao kao kip.

— Očito si poludio, ha? — dovikne Sheldon i tada posegne za oružjem.

Kockar je bio brži. Međutim, Sheldon se, u istom trenutku kad je on podigao revolver, bacio ustranu, opali, otkotrlja se i u sljedećem se djeliću sekunde nađe već u zaklonu u dubokoj udubini na stjenovitom tlu.

Promašivši ga, Flannagan se hitro sakrije iza stijene na koju se naslanjao i izazovno se nasmije dok su Sheldonovi meci neopasno fijukali oko njega i duboko brazdali stijenu.

Bijesno psujući, Sheldon iznenada prestane pucati.

Iskoristivši to kratko zatišje, Buck Flannagan munjevito isturi revolversku cijev iz zaklona i opali triput.

Hank Carter prigušeno krikne. Dosad stojeći kraj konja, upravo je pohitao prema ortakovu zaklonu, te ga je Flannaganov metak pogodio usred trka. Zastao je kao da ga je ošinu-la munja, posrnuo i srušio se.

Kirk Sheldon razjareno urlikne. Nakon nekog se vremena stišaju njegove psovke.

Tišinu je remetio samo vjetročić dok je pirkao oko vrletnog stijenja.

XXII

Bilo je podne.

Usprkos hladnom vjetru, među liticama je postalo vruće. Sivo je stijenje upijalo sunčevu toplinu i isijavalo je.

Konji dvojice razbojnika stajali su uznemireno na uskoj planinskoj stazi. Nisu se usudili pomaknuti. Usplahirili su se zbog pucnjave i uplašili.

Nedaleko od njih ležao je potrbuške Hank Carter. Mrtav. Nad njim su već zujale muhe.

Sheldon i Flannagan su se znojili u zaklonu. Nisu se mogli ni pomaknuti. I najtiši bi zvuk odmah naveo protivnika da otvori vatru. Već su im se ukočile noge i osjetila im bila suviše napeta. Povremeno im se činilo da čuju nešto, iako je bilo potpuno tiho.

Vrebali su jedan drugog i strpljivo čekali, znajući da je riječ o životu i smrti. Bila je to dosad najteža igra za njih obojicu.

Kirk Sheldon pogleda sunce u zenitu. Činilo mu se da će poludjeti od žeđi. Imao je dojam da mu se grlo pretvorilo u vruću ploču na štednjaku, a usta se osušila kao teksaska pustinja i upalila se. Otekao mu je jezik; barem mu se tako činilo. Odrvenjelo mu je nepce. Povremeno bi već zahroptao tiho pri disanju. U žilama mu je hučala krv. Zujalo mu je u ušima, te je znao da će dobiti sunčanicu ako bude još dugo ležao tu.

Međutim, pitao se što da učini?

— Kako se osjećaš, Sheldone?
— dovikne iznenada Flannagan. — Nadam se da ti je lijepo. Zacijelo ti je divno bez vode i hlada, Sheldone. Ti si vraški izdržljiv. Usput govoreći, imam kod sebe čuturu i u njoj ukusnu, bistru vodu. Zamisli kako bi ti prijala sada kad se već dugo pržiš na suncu. Bi li htio smočiti grlo?

Sheldon zadršće od bijesa. Slušajući kockarove riječi, osjećao je još jaču žeđ.

— Huljo! — progundā napuklim glasom. — Vucibatino jedna!

— Nadam se, osim toga, da imaš dovoljno municije. Ja je

imam napretek — nastavi Flannagan. — Kako si mogao, uopće, pomisliti da ću se udružiti s tobom, Sheldone? Tada bih i ja postao razbojnik. Zapečatio bih svoju sudbinu. Uskoro bi mi se ime našlo na stotinjak tjeratica. Pogrešno si me ocijenio, mogu ti reći.

Sheldon ne odgovori, već podigne revolver i opali, dajući oduška bijesu.

Metak udari u stijenu iza koje se skrivao Flannagan, napravi duboku brazdu i odbije se uvis.

Buck Flannagan se nasmije, a Sheldon, obuzet nemoćnim bijesom, počne nizati kletve. Potom ga iznevjeri glas. Gledajući barutni dim kako se leluja iz cijevi i osjećajući kako ga peče na usnama, najednom je bio još žedniji nego prije.

— Onda, Sheldone, jesi li pogodio cilj? — dovikne kockar i hladno se nasmije. — Nisi, valjda, promašio? Zaista je bilo vrlo teško pogoditi ovakvu veliku stijenu. Koliko još metaka imaš?

— Zaveži! — zaurla Kirk Sheldon.

Izenada mu navru na oči suze. Nemoćno zajeca i spusti lice na tlo. Nekoliko trenutaka nije mogao ni držati teški revolver. Drhtalo mu je cijelo tijelo. Podlegao je iscrpljenosti.

A onda se trgne i pribere. Podigne se na laktove i počne povlačiti kroz udubinu. Stisnuvši zube, borio se protiv bolova i slabosti.

Pokuša srediti misli i usredotočiti se samo na mogućnost da pobijedi u ovoj bici. Nastojao je zaboraviti protivnika i moguću smrt.

Kad se počeo izvlačiti iz jarka, iznenada odjekne Flannaganov hitac.

Sheldon krikne. Metak mu je, opekavši ga kao udarac bičem, okrznuo lijevu nogu i raskrvorio mu petu.

Zaprepašteno se skvrčivši, grozničavo se vratio u jarak.

Tane mu je razderalo čizmu i ostavilo na peti trag, dubok oko jedan centimetar. Ozlijedio je kost. Iz rane navre krv i počne natapati kamenito tlo. Bolovi su bili tako jaki da se Kirk Sheldon uplašio da će se zbog njih onesvijestiti. Škrgutao je zubima i svom snagom volje odupirao se opasnoj nesvjestici.

— Hej, nisam te valjda, ranio, Sheldone? — dovikne Flannagan.

Razbojnik ne odgovori. Strgne s vrata maramu, zatim nožem razreže lijevu čizmu, skinje je s noge i tada poveže maramom ranu.

Međutim, paklenski bolovi ne popuste. Naprotiv, kao da su još ojačali. Ni krvarenje ne prestane. Marama je već poslije nekoliko sekundi bila natopljena krvlju.

Sheldon svuče sa sebe košulju, podere je i dugačkim trakama tkanine ovije stopalo.

Tekle su mu suze i grčevito je stiskao usta. Lice mu se izobličilo i najradije bi bio jaukao iz svega glasa, no nije htio protivniku pokazati svoju slabost.

Moram nestati, mislio je grozničavo. Moram nestati odavde.

I dijelove razderane košulje, kojima je previo lijevo stopalo, već je natopila krv. Bio je sve slabiji. Pa ipak, opet se povuče do ruba jarka kako bi se spustio niz obronak.

Ponovo odjekne hitac. Neda-leko od njega udari metak u tlo i baci mu u lice kišu kamenih krhotina.

Instinktivno je zažmirio i uvukao glavu među ramena.

— Što je? Zar me hoćeš napustiti, Sheldone? — dovikne mu podrugljivo Buck Flannagan. — To nije lijepo od tebe. Zaista bi bilo šteta da se razidemo sada kad se tako dobro razumijemo, zar ne, Sheldone? Ha, ha, ha!

Zvonko se nasmije, a Kirk Sheldon opsuje, ispunjen nemogućim očajem i strahom. Suočio se sa smrću i spoznao da više nema snage za bijeg.

— Ne možeš odustati od ove igre, Sheldone! — dovikne mu opet Buck Flannagan. — Sada kad si se upustio u nju, moraš je igrati do kraja. Neće ti se progledati kroz prste. Budi s tim načistu. Ja imam vremena na pretek, Sheldone, a nadam se da ga imaš i ti. Mogu ostati ovdje do sutrašnjeg jutra, do sutrašnje večeri, čak i do prekosutra, ako bude potrebno. Međutim, ne vjerujem da ćeš i ti izdržati tako dugo. Ili će te svladati umor, ili ćeš iskrvariti, Sheldone. U gadnom si škripcu.

Ušuti već jednom, htio mu je viknuti Sheldon. Ušuti već jednom, vrug te odnio!

No nije mogao izustiti ni riječ. Činilo mu se kao da ima oko vrata omču koja se sve više i više steže. Bubnjalo mu je u glavi.

Moram ostati budan, ponavljao je sâm sebi. Ne smijem se predati. Ne smijem zaspati, ne smijem popustiti slabosti. Moram biti čvrst i uporan, moram izdržati koliko god ovo trajalo.

Prestane razmišljati, znajući da će se, ako bude ocjenjivao

svoj položaj, brže slomiti. Ne može očekivati nikakvu milost, jasno je uvidio, ni od kockara, ni od zakona. Jer on je razbojnik, odmetnik, izopćenik, čovjek izvan zakona. Kako je sijao, tako će žeti. Društvo mu je, budući da se teško ogriješio o njega, namijenilo smrt. Ništa drugo nije predviđeno za njega.

Buck Flannagan se opet namije zajedljivo. Nije smio biti popustljiv ni obziran, jer su posrijedi bili njegov život i ugled. Premda je ponekad nastojao zaobići zakon, nikada nije izvršio nikakav zločin. Međutim, sada je bio proglašen razbojnikom i htio dokazati da je nevin. Htio je to dokazati pošto-poto, znajući da mu o tom ovisi budućnost, pa nije smio dopustiti Kirku Sheldonu da pobjegne.

Bila je to okrutna igra.

XXIII

U tišini se začuje zveckanje potkova o kamenje. Uskom se stazom penjao neki jahač. Jahač je polako i konj mu je povremeno frktao.

Bilo je popodne. Sune se već spuštalo prema zapadnom obzorju. Prelilo je svojim zlaćanim jesenjim sjajem bregove. Vjetar je oslabio i samo povremeno bi još zašuškao.

Opet zvecne potkova. Ispod onog mjesta gdje su se pritajila dvojica protivnika, pojavi se sjenka. Zatim jahač skrene iza stijene. Bio je visok i koščat. Lijeva mu šaka bijaše povezana, a na čelu je imao ranu na kojoj se uhvatila krasta.

Šerif Raid Uvalde je, otišavši iz postaje, jahao bez odmora, ne štedeći sebe nimalo. Slijedio je

tragove progonjenih i tako stigao do gorja. Oko podneva je naišao na mrtvog Vancea Custeru i naslutio da se banda suočila s nekim teškoćama, premda nije mogao objasniti sebi što je, zapravo, posrijedi.

Nastavio je slijediti tragove i približio se mjestu obračuna. Kirku Sheldonu se iznenada našao jedan protivnik i iza leđa.

Opazivši konje pred sobom na putu, Raid Uvalde, smjesta povuče uzde. Konj prodorno zarže i propne se, te umalo izgubi uporište pod nogama i sklizne niz strminu.

Šerif mu se baci na vrat, prisili ga da se spusti na prednje noge i smiri ga. Desna mu se ruka trzne prema revolverskim koricama.

— Leži u jarku, dvadesetak metara ispred tebe, šerife! — dovikne Buck Flannagan.

Kirk Sheldon se u istom trenu okrene u zaklonu i zaprepšteno raširi oči ugledavši šerifa. Spozna da mu nema spasa. Pa ipak, namjeravao se boriti do posljednje kapi krvi, svjestan da mu, ionako, ne ostaje ništa drugo. Ili će poginuti od metka, ili će završiti na vješalima.

Najednom je suočen s beznadnom situacijom, zaboravio bolove u lijevom stopalu. Polako ustane, ali se budući da nije mogao stajati na lijevu nogu, zanjiše. Tijelom mu prostruji slabost i pred očima mu zatitraju blještave zvjezdice. Gledajući šerifa kao kroz maglu, gnjevno povuče revolverski okidač.

Kolt mu uslijed trzaja umalo izleti iz šake. Međutim, ponovo je napeo kokot i opalio. Pucnji odjeknu poput topovskih hitaca

među tihim bregovima.

Meci ne pogode cilj.

Uto iskoči iz svog zaklona Buck Flannagan, podigne revolver i opali. Njegovo se zrno zabije odostraga u razbojnikovo lijevo rame i odbaci ga naprijed.

U istom trenu zagrmi šerifov revolver i metak pogodi Kirka Sheldona u prsa.

Dok se rušio ispadne mu iz šake oružje. Ni posljednji član bande nije više bio živ.

Kockar i šerif su, približivši se mrtvom Sheldonu, dugo šutjeli, i teško dišući, promatrali ga. Iznenada kao da im je prošla kroz glavu ista pomisao. Naglo su se pogledali i podignuli revolvere.

Poniklovani se kolt uperi šerifu u prsa. Istodobno je kockar gledao tamni, prijeteci otvor Uvaldeove revolverске cijevi.

— Baci oružje, Flannagane — zatraži muklim glasom šerif. Palac mu se nađe na revolverskom kokotu. Smjesta ga baci.

Kockar se blijedo osmijehne.

— Makni palac s kokota, Uvalde. Odakle ti pravo da zahtijevaš od mene da bacim oružje? Isto bih i ja mogao zatražiti od tebe.

— A ako okinem?

— Imat ću još dovoljno vremena da i ja opalim, šerife. Nećeš, dakle, izvući živu glavu. Ostaje nam samo jedno rješenje: spustimo obojica istodobno revolvere na tlo i popričajmo.

Šerif se kolebao.

— Neću ti dopustiti da me nasamariš napomene mu prijeteci glasom.

— Zar te ja želim nasamariti? Evo, vidiš da su razbojnici mrtvi. — Buck Flannagan je još

čvrsto držao u ruci kolt, uperen šerifu u prsa. — To ti je pouzdan znak da se nisam udružio s tim probisvijetima. Osobno sam se obračunao s njima.

— Zato da bi se sam dočepao plijena ha? — natukne Uvalde.

— Ja sam se pojavio u nezgodnom trenutku i pomrsio ti račune, zar ne?

— Da sam htio prisvojiti plijen, mogao sam to učiniti mnogo jednostavnije! — odbrusi mu Flannagan. Od srdžbe mu se zacrvenjelo lice. Mogao sam odmah pobjeći s novcem iz Nebraske, i nikomu ništa. To bi bilo vrlo jednostavno. Međutim, nisam postupio tako. Bio bih ti odmah predao plijen, šerife, da nisi cijelo vrijeme bio vrlo sumnjičev i vladao se drsko. Na brodu mi nisi vjerovao ni jednu jedinu riječ, a ako želiš biti iskren, moraš priznati da mi još ni danas ne vjeruješ. Pa ipak, sada je situacija drukčija. Imam pouzdan dokaz da se nisam uortačio sa Sheldonovom bandom: pobio sam razbojnike. Najprije sam se obračunao s Vanceom Custerom, zatim s Hankom Carterom, a sada sam zajedno s tobom, ustrijelio Kirka Sheldona. To je, valjda, sasvim dovoljan dokaz da ne pripadam bandi.

— Nije sasvim dovoljan, Flannagane. Raid Uvalde zatrese glavom. — Ne, te okolnosti ne mogu me uvjeriti da si pošten.

Buck Flannagan spusti pogled.

— Hm — prošapće — tebe zanima novac. Želiš se dokopati Sheldonova plijena, zar ne? Pare su ti najvažnije. To što sam pobio razbojnike nije ti dovolj-

no, ali ćeš, ako ti predam plijen, povjerovati...

— Tako je, Flannagane, tek tada ću ti povjerovati. Požuri se, već sam nestrpljiv.

— I ja, šerife. Kažiprst mi je osjetljiv kao i tvoj. Lako bih mogao povući okidač, premda postoji velika opasnost da ću i ja zaglaviti. Slušaj me dobro, šerife. Želim biti slobodan građanin. Neću da me zakon progoni. Nitko ne smije kazati da sam razbojnik. Stoga ću ti predati plijen. Bio bih to već odavno učinio, šerife, da si htio razumno razgovarati sa mnom.

— Razmislit ću još, Flannagane — promrmlja Raid Uvalde.

— Nemaš više o čemu razmišljati. Sve sam ti rastumačio. Hoću jasan i nedvosmislen odgovor, šerife. I to na licu mjesta.

— Ne dopuštam da me ucjenjuješ — odvрати odrješito šerif.

— A ja neću prihvatiti igru u kojoj namjeravaš zadržati za sebe sve adute.

— Kako mogu znati da ćeš održati obećanje, da ćeš mi pokazati gdje je novac i potom odjahati? Lako je moguće da ćeš mi pokušati opet oteti plijen — progunda šerif, zlovoljno se namrgodivši.

Flannagan se resko nasmije.

— Dok si se približavao, mogao sam te bez ikakve muke ustrijeliti — napomene. Imao sam te na nišanu, junačino. Bilo bi mi to kudikamo jednostavnije nego ovo natazanje s tobom. Međutim, kakva bi to imalo smisla? Nikakva. Ja hoću samo svoj mir. Novac pripada banci u Bloomfieldu, pa joj ga treba i vratiti. Međutim, neću dopustiti

da me zatvoris kao razbojnika, pa hoću da mi za plijen dađeš zauzvrat slobodu. Je li ti jasno?

Pažljivo ga promatrajući, šerif se polako premjesti s noge na nogu.

— Zašto si se obračunao s razbojnicima? — zanimalo ga je.

— Znao sam da ćeš nas slijediti, Uvalde. Htio sam ti olakšati posao, iako mi ti to, dabome ne vjeruješ. Što ti je s lijevom šakom?

— Ozlijeđeni su mi prsti. Vjerojatno su mi napukle kosti — odgovori šerif.

Za trenutak je zamišljeno grickao donju usnu. A onda spusti iznenada revolver u korice. Mrštio se i teško disao, očito nezadovoljan vlastitom odlukom.

— Eto, tako Flannagane. Sada treba da ti održiš obećanje.

Kockar kimne.

— Popni se na konja, šerife — prozbori tada — i jaši za mnom.

Žustro se okrenuvši, priđe konjima koji su se za vrijeme pucnjave stisnuli uz liticu. Potapše Sheldonova konja po vratu, umirujući ga, i potom ga, uzjahavši, povede za sobom po uskoj kamenitoj stazi. Raid Uvalde ga je, zaokupljen svojim mislima, šutke pratio.

U predvečerje stigoše do blagog obronka, obraslog gustom travom. U blizini je rasla boro-va šuma. Flannagan zuastavi konja na rubu borika i sjaše.

Okrene se prema šerifu. Sumnjičavo je promatrao svaki njegov pokret.

— Zar smo na cilju, Flannagane? — zapita promuklim glasom Uvalde.

— Jesmo — odgovori mirno Buck Flannagan.

Polako prišavši šerifovu konju, uzme lopaticu, obješenu o jabuku sedla.

— Gdje je novac? — prozbori Uvalde. Najednom su mu se oči čudno svjetlucale.

Kockar zapazi to svjetlucanje. Obuzmu ga zle slutnje, ali je šutio, nadajući se da se prevario.

Zaputi se prema visokom boru na rubu šume, koji je nadvisio sva okolna stabla, i počne kopati kraj njega. Začuvši iza sebe iznenadan škljocaj, okrene glavu i oстане u sagnutom položaju.

Šerif Raid Uvalde raskoračio se kraj svog konja i držao revolver u ruci. Uperio je cijev u njega i pakosno se cerio.

Dakle, tu je novac u podnožju bora. Dobro, Flannagane, upravo to me zanimalo. Iskopati ga mogu sam. Ti si izvršio svoj zadatak. Sada se makni ustranu. Više mi nisi potreban.

— Kak to misliš, šerife?

— Kako to mislim? Ha, ha, ha! — Uvalde se hladno nasmije. — Mislim onako kao što sam rekao: više mi nisi potreban, Flannagane. Htio sam se dočepati novca. Sada znam gdje je. Ti si obavio svoje.

— Zbog toga ćeš me ustrijeliti, šerife? — zapita Flannagan.

Ne zbog toga. — Uvalde se približi jedan korak. — Riječ je, jednostavno, o tom da se više neću vratiti u Bloomfield.

— Nego?

— Ova potraga, Flannagane, ova paklenska potjera za Sheldonom i njegovim ortacima bila je naporna, vrlo naporna. Počeo sam razmišljati da li mi se

sve to, zapravo isplati. Prvi put otkad nosim zvijezdu, počele su mi kroz glavu prolaziti takve misli. Eto, to je već dovoljan znak da je krajnje vrijeme da prestanem živjeti ovako. A bilo je, mislim i krajnje vrijeme da počnem razmišljati o svojoj prošlosti i budućnosti.

— Dobro, što si naposljetku zaključio šerife? — upita mirno Flannagan.

— Živim kao pas, nosim zbog drugih glavu u torbi. Ljudi nisu zahvalni za to, prihvaćaju sve to kao nešto razumljivo samo po sebi, a kad šerif jednog dana ne može više juriti za zločincima, kad ne može dovoljno brzo povlačiti revolver iz korica, kad se mora odreći zvijezde, tada ih više nije briga za njega, prepustaju ga njegovoj bijednoj sudbini. Ili neka sebi metkom prosvira glavu, ili neka čeka da crkne kao pseto.

Uvalde ogorčeno strese glavom.

— U Sheldonovoj kožnatoj torbi ima dvadesetak tisuća dolara — nastavi. — Izračunao sam da bih za takvu svotu morao raditi sedamnaest godina. Stavljam glavu na kocku, dan na dan, za pišljivih stotinu dolara na mjesec. Ima li to smisla? Tu nešto nije ipak, u redu, Flannagane.

— Zaboravljaš da su Sheldon i cijela njegova garda mrtvi. Opljačkali su novac, ali su i zaglavali — napomene prigušenim glasom Flannagan.

— Ne, nisam to zaboravio. Međutim, Sheldon je bio razbojnik. Ako uzmem njegov plijen i nestanem s njim, nitko me neće progoniti kao što sam ja njega

progonio, nitko mi neće biti za petama. Kad nestanem, svi će pomisliti da su me razbojnici ubili. Neće biti nikakvih tjeratica za mnom. Eto, u tom je razlika između mene i Sheldona. Vrlo velika razlika. Jedino ti znaš kakve su mi namjere, Flannagane, no ti nećeš otići odavde živ. Zakopat ću te kraj ovog bora, moram ti to otvoreno reći.

— Izabrao si baš lijepo mjesto za grob — promrmlja Flannagan.

Još se saginjao i čvrsto držao objema rukama lopatu. Pobiјeli su mu zglobovi prstiju, i to je bio jedini znak njegove uznemirenosti.

— A što ćeš učiniti s novcem?
— zapita on i blijedo se osmjehne. — Da mi nisi sve ovo ispričao osobno, ne bih povjerovao ni jednu jedinu riječ.

— Slušaj, Flannagane, još prije tri tjedna pljusnuo bih svakoga tko bi mi rekao da ću jednog dana zanemariti zakon zbog plijena nekog mrtvog razbojnika. Danas je, međutim, drukčije. Eto, čovjek se vrlo brzo promijeni.

— Na pogrešnom si putu, šerife — izusti prigušenim glasom kockar. — Čim si počeo razmišljati, grdno si pogriješio. Zaboravio si da obavljaš pošten posao, dok su Sheldon i njegovi prijatelji obični zločinci. Nezaovoljan si samim sobom i svojim poslom. No to je nezadovoljstvo privremeno. Svatko ima krizne trenutke i ponekad mu je svega dosta. Razumijem te, Uvalde, premda nisam, istini za volju, nikada bio u naročito dobrim odnosima s predstavnicima

zakona. Razumijem te. Kad netko cijelog života hvata razbojnike, onda mu to prije ili poslije mora dojaditi i rađa se želja da živi drukčije. Međutim, ako misliš da bi Sheldonovim krvavim novcem mogao sagrađiti budućnost, onda se varaš. Uzmeš li sada pare, učinit ćeš pogrešku koju više nikada nećeš moći ispraviti. Naime, i ti ćeš postati odmetnik, čovjek s druge strane zakona. Osim toga, ako vjeruješ da ćeš, ubiješ li me, kao jedinog svjedoka, biti izvan opasnost, u velikoj si zabludi. Kamo god otišao i kakvo god ime nadjenuo sebi, pojavit će se kad-tad netko tko te pozna otprije. To je neizbježno. Uostalom, ne zaboravi starog Drovera, vlasnika poštanske postaje. On te vidio. Zna da si krenuo za nama. Štoviše, na tvom konju je žig »Wells Farga«. Dakle, Drover će tragati za tobom ako se ne vratiš. Možda obavijesti i šerifa iz Waynea, kod kojeg si nedavno boravio. Taj šerif će, nema sumnje, okupiti potjeru i potražiti te. Pronaći će tri ubijena razbojnika. Naći će i tvoj trag. Budući da se više nećeš vratiti u Bloomfield, a nestat će i opljačkani novac iz banke, vrlo lako će se naslutiti što se dogodilo ovdje. Nakon toga ćeš se iz progonitelja pretvoriti u progonjenog, šerife Uvalde. Dakle, nije to tako jednostavno kao što si zamislio. Kažem ti, zaboravio si da je Sheldon bio razbojnik i nije morao imati nikakvih obzira. Ti bi, međutim, htio ubuduće živjeti kao normalan građanin. To ti ne može poći za rukom.

— Zašuti već jednom! — izde-

re se na njega šerif. — Brbljaš samo zato da bi spasio vlastitu glavu. Melješ obične gluposti. Dugo sam se kolebao nije mi bilo lako, ali sada kad sam se odlučio, više neću izmijeniti odluku. Uzet ću novac, otići u Kanadu i živjeti ondje pod drugim imenom, kao što sam, radeći godinama kao šerif i izlažući se opasnostima, i zaslužio. Pažljivo sam razmislio o svemu.

Podigne još malo revolver.

— Makni se ustranu — naredi. — Ova tvoja govorancija nema baš nikakva smisla. Iskreno govoreći, nije mi jasno odakle tebi, kao kockaru, pravo da mi držiš predavanje. Trebalo bi da meteš pred vlastitim vratima.

— Možda — složi se Flannagan i kimne. Ako i treba da metem pred vlastitim vratima, to još ne znači da ti ne smijem dati dobar savjet. Nisam nikada skrenuo na stranputicu, nisam postao razbojnik, ali znam da se u ovoj zemlji lako poklekne. Ali tko padne, teško se diže. Oni koji nose zvijezdu i štite zakon trebalo bi da budu pouzdani i čvrstog karaktera.

— Ja sam bio takav više od deset godina. A što sam dobio zauzvrat? — vikne gnjevano Uvalde, zacrvenjevši se. — Zajedljivo su mi prigovarali ako bih pogriješio, a ako bih uspješno obavio nešto, mlitavo bi me tapšali po ramenima. Otkad sam odjahao iz Bloomfielda, sâm bez pomoći građana o čijem se novcu radi, neprestano sam razmišljao o svom položaju i naposljetku izišao načistu sam sa sobom.

Htio je kazati još nešto, ali više nije stigao. Buck Flannagan

se naglo uspravi i trzne uvis lopatu. Budući da ju je prije zari-
nuo u tlo, sada polete kroz zrak grumeni zemlje.

Prije nego što je šerif mogao opaliti oni ga pogode u lice i zasljepe.

Iznenadeno je kriknuo, zate-
turalo natrag i okinuo. Pogodio je mecima samo stabla. A kad je ponovo progledao, našao se već kraj njega Buck Flannagan, iz-
bio mu desnom nogom oružje iz šake i zatim ga udario svom snagom u lice.

Uvalde zahropće i sruši se na leđa. Iz nosa mu je navrla krv. Ošamućeno se izvrnuo na bok i htio ponovo dići.

— Ostani na zemlji — reče mu Buck Flannagan. Žurno mu prišavši, sagne se i strgne mu s košulje srebrnu zvijezdu. Baci je u visokom luku na planinsku livadu i potom ga udari u lice. Raid Uvalde padne na leđa i ostane nekoliko sekundi ležati kao mrtav.

Ne obazirući se više na njega, kockar se okrene, uzme lopatu i počne kopati.

Zahladnjelo je, jer je već zalazilo sunce. Međutim, on se uz-
nojio. Kad je iskopao pola me-
tra duboku jamu, naiđe na kožu-
natu torbu.

Uklonio je s nje zemlju i izva-
dio je. Teško dišući obriše znoj s lica.

Kad se okrenuo, ugledao je Raida Uvaldea kako čuči, briše krv s lica i izbjegava njegov po-
gled. Bio je blijed i doimao se slomljeno.

Promatrajući ga, Buck Flannagan ga je poprilično žalio. Znao je da je šerif samo jednom u životu popustio iskušenju i

pogriješio. Zbog te će pogreške ispaštati u budućnosti. Morat će još jednom početi iznova. Sve što je gradio srušio je jednim potezom.

Buck Flannagan objesi torbu o jabuku sedla na svom konju.

S planinskih se vrhunaca spuštao već suton poput tanke koprene.

— Povest ću sa sobom tvog konja, Uvalde — progovori kockar kad je uzjahao.

Još čučeci, Raid Uvalde podigne glavu i pogleda ga kao da je odsutan duhom.

— Ostavit ću ti konja i oružje u podnožju gorja — nastavi Flannagan. — Lako možeš sići pješice. Želim te samo spriječiti da me progoniš. Kad se dočepaš konja i oružja, Uvalde, popni se u sedlo i odjaši što dalje možeš. Zaustavi se tek kad odeš iz Nebraske. Otpremi ću mrtve razbojnike i novac u Bloomfield i kazati ondje da su te razbojnici ustrijelili u borbi. Stanovnici Bloomfieldda će te pamtiti kao junaka. Istini za volju, dosad si bio sposoban šerif i pošten čovjek, pa neću nikom ispričati što se ovdje dogodilo. Neka to bude naša tajna. Zbogom, Uvalde.

Flannagan okrene konja i odjaše u noć što se brzo spuštala. Ubrzo se stopi s tamom.

Na proplanku iza njega ostao je slomljen čovjek kojem će trebati poprilično vremena da spozna svu tragičnost svoje pogreške. Vjerojatno će mu mnogo puta pasti na pamet Flannaganove riječi: »U ovoj se zemlji lako poklekne. Međutim, tko padne, teško se diže«.

Flannagan potraži u mraku poginule razbojnike i smjesti ih na njihove konje. Dok ih je vezao kako ne bi pali, prisjećao se svega što je proživio za proteklih tjedana. Činilo mu se nevjerojatnim da mu se život, zbog stjecanja slučajnih okolnosti toliko izmijenio.

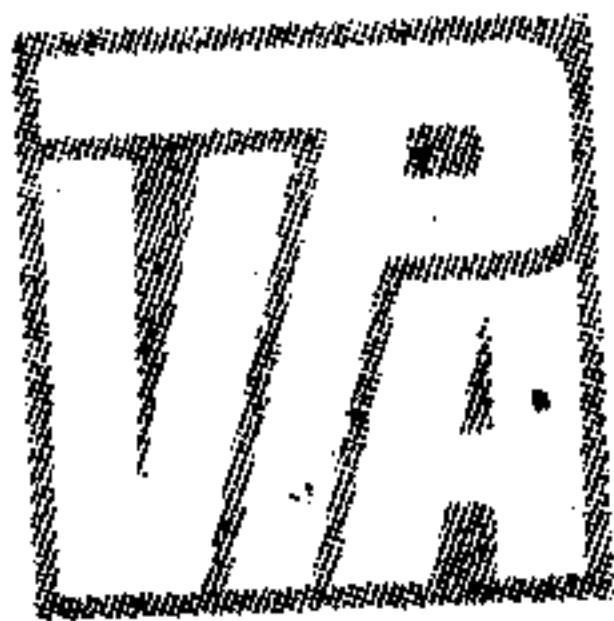
Popne se opet u sedlo i, premda mu je tijelo vapilo za odmorom, produži nizbrdo. Želio je što prije završiti sa svim tim.

U podnožju gorja sputa prednje noge Uvaldeovu konju i ostavi ga.

Nakon toga se izgubi u mraku. Uskoro utihne i konjski topot.

Čuo se još samo vjetar što je, pušući s planinskih obronaka, tiho pjevušio nizinom.

KRAJ

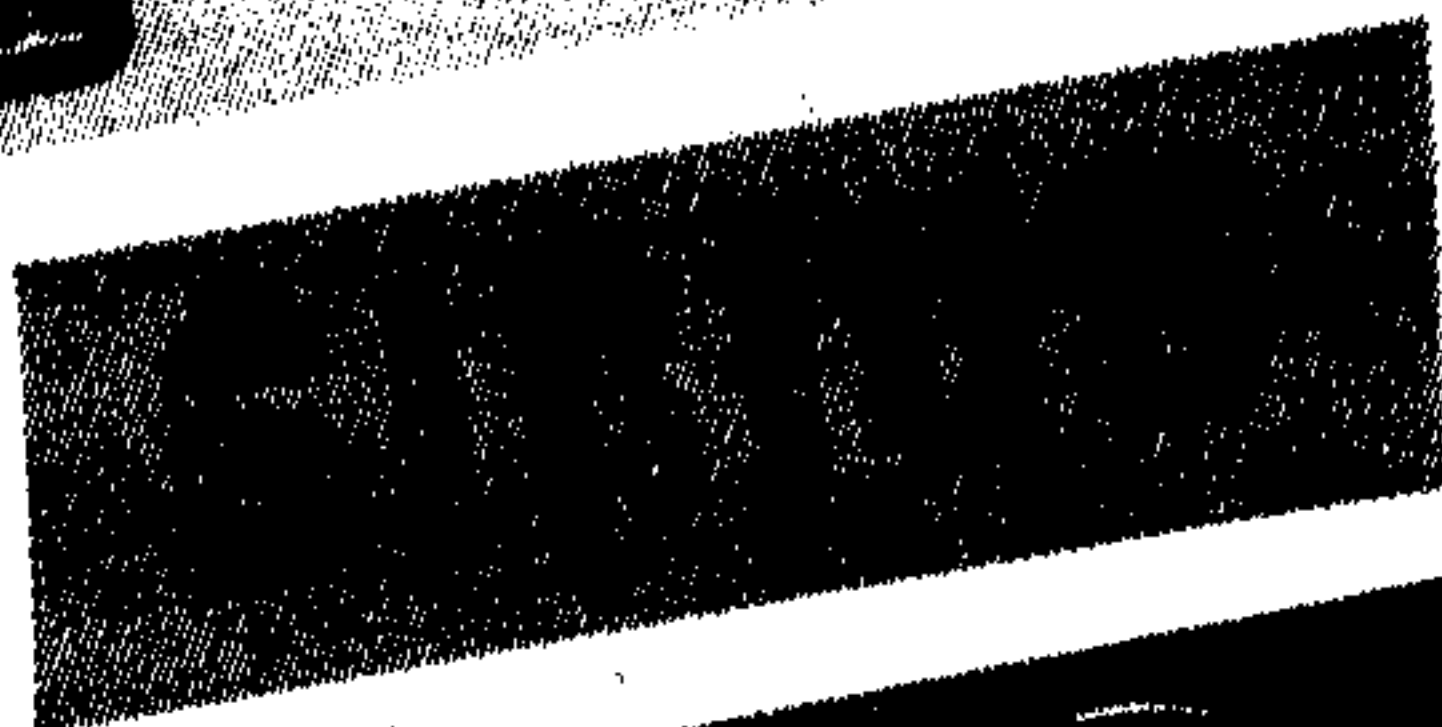
vam predstavlja

LASO

SWA

SUPERSTRIP

Tom i Jerry

TOP
TJEDNIK
ODABRANIH
PRILOGA

erotika

U PRIPREMI:

G. Clifton Wisler

MOJ PRIJATELJ INDIJANAC

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 22.460 d, a za šest mjeseci 11.230 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 – LASO). Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00). Uplata na devizni račun 30101-620-16-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso« izdanje OOUR-a IRO)

Ekonomska propaganda »Vjesnik«, Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor stranica 400.000 d, c/b stranica 250.000 d. Oslobodeno plaćanja poreza na promet, mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973 od 26. XI 1983. Rukopisi se ne vraćaju.

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
	1	2	3	4	5	6
	8	9	10	11	12	13
7	14	15	16	17	18	19
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

NEKA VAS
PONEDJELJKOM BUDI

